

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ, ZAHRADNICKÁ FAKULTA V LEDNICI
ÚSTAV ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY

**ZAHRADNĚ - ARCHITEKTONICKÁ STUDIE VYBRANÉHO MĚSTSKÉHO PROSTORU
BYTOVÝ KOMPLEX V TÁBOŘE**

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce
Ing. Zuzana Ambrožová, Ph.D.

Vypracovala
Veronika Svobodová

Lednice 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zpracovatelka: **Veronika Svobodová**

Studijní program: Zahradní a krajinářská architektura

Obor: Zahradní a krajinářská architektura

Název tématu: **ZAHRADNĚ-ARCHITEKTONICKÁ STUDIE VYBRANÉHO MĚSTSKÉHO PROSTORU**

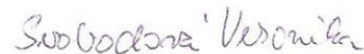
Zásady pro vypracování:

1. U zvoleného tematického úkolu konkretizujte v průběhu 2. ročníku studia modelové území a toto odsouhlaste s vedoucím bakalářské práce.
2. V průběhu přípravné fáze nashromážděte mapové a informační materiály o vybraném prostoru, zhotovte fotodokumentaci.
3. Území analyzujte formou grafických schémat s ohledem na vývojové etapy, prostorově výtvarné, provozní a funkční aspekty. Zabývejte se vazbami analyzovaného území na širší sídelní strukturu.
4. Zpracujte návrhové řešení zvoleného modelového území do úrovně studie.

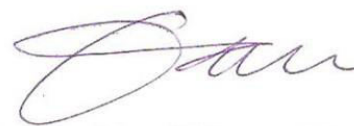
Datum zadání bakalářské práce: prosinec 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2015

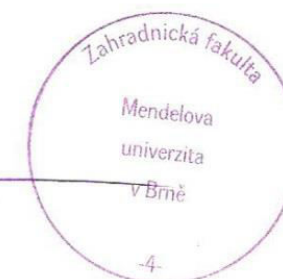
L. S.

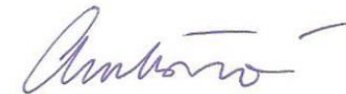

Veronika Svobodová
Autorka práce

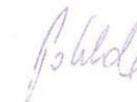

prof. Ing. Jiří Damec, CSc.
Vedoucí ústavu

Ing. Zuzana Ambrožová
Vedoucí práce

doc. Ing. Robert Pokluda, Ph.D.
Děkan ZF MENDELU

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci Zahradně – architektonická studie městského prostoru - Bytový komplex v Táboře vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury.

Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1990 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací. Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Lednici dne.....

Podpis.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí práce Ing. Zuzaně Ambrožové, Ph.D. za její pomoc a věcné připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala všem pedagogům za vedení během celého studia a předané vědomosti. Mé největší díky patří mým blízkým za jejich pomoc a podporu.

OBSAH

1. ÚVOD	6	7.1 Historický vývoj Tábora	18
1.1 Zahrada jako venkovní pokoj	6	7.1.1 Před založením města	18
2. CÍL PRÁCE	6	7.1.2 Husitský Tábor	18
3. HISTORICKÝ VÝVOJ SÍDLIŠTNÍ FORMY BYDLENÍ	7	7.1.3 Další vývoj a událostí	19
3.1 Vznik prvních lidských sídel od starověku až do rozpadu římské říše	7	7.2 Pražské sídliště	19
3.2 Vývoj měst ve středověku	7	7.3 Pražské předměstí	19
3.3 Renesance	7	7.4 Vývoj zástavby obytného souboru	20
3.4 Výstavba měst od 17. do konce 19. století	7	8. METODIKA PRÁCE	20
3.5 Vývoj obytné zástavby v první polovině 20. století	8	9. ANALÝZY ÚZEMÍ	21
3.6 Sídlíšní bydlení 50. až 80. let 20. století	9	9.1 Širší vztahy Tábor	21
3.7 Obytná výstavba 90. let 20. století, současné tendence	10	9.2 Širší vztahy Pražské předměstí	22
4. STRATEGIE TVORBY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ	10	9.3 Analýza dopravy	23
4.1 Širší kontext	10	9.4 Technické sítě	24
4.1.1 Vymezení otevřeného prostoru	10	9.5 Systém zeleně	25
4.1.2 Systém, hierarchie, celek	10	9.6 Inventarizace zeleně	26
4.1.3 Širší kontext a otázka politiky	11	9.7 Funkční využití	32
4.2 Vlastnosti kvalitního městského prostoru	11	9.8 Současný stav část A	33
4.2.1 Životní prostředí	11	9.9 Současný stav část B	34
4.2.2 Sociální a společenské funkce	12	9.9.1 Obrazová dokumentace současného stavu	35
4.2.3 Strukturální a symbolické funkce	12	10. POPIS NÁVRHU	36
5. PŘÍKLADY ZAHRAD VE DVOŘE	13	10.1 Ptačí pohled	37
5.1 Vnitroblok za Žižkovskou Vozovnou	13	10.2 Řezopohled A – A', B – B'	38
5.2 The Park	14	10.3 Řezopohled C – C', D – D'	39
5.3 Ackermannstrasse	15	10.4 Perspektivy	40
5.4 Charlotte garden	15	11. DISKUZE	44
5.5 Orrfjärdsgränd	16	12. ZÁVĚR	44
6. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	17	13. ABSTRAKT, RESUMÉ, KLÍČOVÁ SLOVA	44
6.1 Přírodní poměry	17	13.1 Abstrakt	44
6.1.1 Bioregion	17	13.2 Resumé	44
6.1.2 Geologické poměry	17	13.3 Klíčová slova	45
6.1.3 Reliéf	18	13.4 Key words	45
6.1.4 Pedologické poměry	18	14. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	45
6.1.5 Hydrologické poměry	18	15. PŘÍLOHY – seznam příloh	46
6.1.6 Klimatologické poměry	18		
7. VÝVOJ MĚSTSKÉ ZÁSTAVBY	18		

1. ÚVOD

Město je dějištěm lidského života. Je to prostor, kde se lidé setkávají, probírají nejnovější události, obchodují nebo jen tak relaxují. Městská veřejná scéna, jinak také ulice, je jevištěm a zároveň spouštěčem těchto aktivit. Aby se děj města nestal nudným nebo se úplně nezastavil, je třeba, aby byla scéna dobře navržena a zahrnovala pestré kulisy. V tomto případě přebírají roli kulisáků zahradní a krajinářští architekti a podílejí se na vytváření prostoru pro život, který dělá radost nejen návštěvníkům, ale také lidem, kteří tam denně žijí, pracují nebo si hrají.

Městský prostor, jinak můžeme hovořit také o veřejném prostranství, zahrnuje nejen náměstí, ulice, parky, nábřeží a prostory mezi obytnými komplexy, ale je jím vlastně síť veškerého nezastavěného prostoru ve městě a jeho okolí. Obklopuje budovy a ostatní struktury, dává jim vyniknout, poskytuje místo k pobytu, pohybu, samotnému bytí vně budov, a to nejen pro lidi, ale také pro živé organismy sdílející město spolu s námi.

V současné době se stále zvyšují požadavky na rozšíření možností pro chodce i cyklisty, s tím souvisí také zvýšení možností i kvality dobře navržených příjemných veřejných prostranství, které jsou člověku blízká, trvale udržitelná, zdravá, bezpečná a živá. Každému by mělo být umožněno pohlédnout z okna a uvidět koruny stromů, sednout si na lavičku před svým domem a pozorovat děti, jak si hrají na hřišti. Dobře navržený městský prostor plní nejen funkci zkrášlovací či pobytovou, ale mnoho dalších, stejně zásadních funkcí pro život. Takový prostor může své obyvatele a návštěvníky například inspirovat, naopak špatně navržené místo ve městě své obyvatele jen tyranizuje.

Dobře fungující městský prostor přímo kladně působí na lidi samotné, jejich duševní a tělesné zdraví nebo chování. Nabízí

prostor pro volnočasové aktivity, setkávání a mnoho dalšího. Kvalitní městský prostor má tak zásadní roly ve vytváření sociální struktury společnosti. Je důležité upozornit na to, že v současné době je evropská společnost ohrožena vzájemným vzdalováním, kdy se vytváří skupiny, které spolu nekomunikují. Pravidelným kontaktem ve veřejném prostoru, byť by mělo jít jen o pozorování, se vytrácí neopodstatněný strach z cizího a neznámého.

Mezi nejdůležitější funkce, které městský prostor zastupuje, je také význam, který není tak lehce uchopitelný ani rozeznatelný. Jedná se především o prostor, veřejné prostranství, které vytváří image města. Vzpomínky obyvatel, důležité události, které se tam odehrály, to vše se podílí na formování ducha města, ke kterému si obyvatelé vytvářejí vztah. Lidé se rádi ztotožní s „koutkem“ v parku, kam si chodí denně sednout a relaxovat.

Ne každé městské prostranství je schopno naplnit všechny výše zmíněné funkce a také nemůžeme očekávat, že se tak začne dít samo od sebe. Pro plné využití potenciálu, jež jednotlivé prostory skrývají, je potřeba je pečlivě naplánovat a navrhnout. Pro zajištění všech potřeb budoucích uživatelů, je důležité zapojit do procesu navrhování i všechny zúčastněné. Je zásadní si položit otázku o využitelnosti a přístupnosti prostoru pro všechny skupiny obyvatel, od malých dětí po seniory, lidí s omezeným pohybem, či smyslovými omezeními (Gehl, 2012)

1.1 Zahrada jako venkovní pokoj

Zahrada jako venkovní pokoj je prostor, který tvoří další obytnou místnost domu. Ale tato místnost není svázána stropem ani cihlovými zdmi, tato místnost je spojením přírody s člověkem v pohodlí domova. Keře zde zastupují roly stěn, stromy jako sloupy podepírají nebe, jež je pokoji stropem a tráva je mu tím nejjemnějším kobercem.

Pravzorem je antický peristyl, vnitřní dvůr se zahradou v domě, nebo tzv. nebeská studna Staré Číny, téměř čtvercový, volný prostor mezi jednotlivými budovami obytného domu. Návrh venkovního pokoje bývá geometrický, stejně jako architektura, jejíž tvarosloví přejímá. Koncept je často navržen tak, aby kontrastoval s okolním prostorem a vytvořil výjimečný svět pro jeho obyvatele. Pokoj přede dveřmi je vizuálně otevřený do interiéru, avšak ohrazený od okolní „divočiny“. Pro vytvoření pocitu zahrady jako pokoje bez stropu je nutné prostor jasně ohraničit. Podstatou každé zahrady jako venkovního pokoje je spojení s denním nebem i noční oblohou. Jednou z forem zahrady jako venkovního pokoje je zahrada ve dvoře.

Pro moderní architekturu je koncept zahrady jako pokoje přede dveřmi znovu objeveným trendem. V druhé polovině 20. století je s konceptem pracováno především v obytných souborech a veřejných budovách (Damec, Wilhelmová, 2014).

V souvislosti s řešeným územím je nutno pojem zahrady ve dvoře přizpůsoben obyvatelům, pro které je prostor s jednou otevřenou stranou stále prostor soukromý s atmosférou a charakterem venkovního pokoje.

2. CÍL PRÁCE

Cílem práce bylo na základě všech nashromážděných údajů a informací vytvořit rešerši, která se svým tématem váže k zahradě – architektonickému navrhování městského prostoru. Dle zadání bylo nutné provést terénní průzkumy pro prokázání všech aspektů současného stavu vybraného území a jejich následné grafické zpracování. Závěrečnou částí práce bylo autorské ztvárnění zahrady – architektonického návrhu městského prostoru v Táboře.

Vybraným veřejným prostorem pro zpracování bakalářské práce je bytový komplex ve městě Tábor. Jedná se o blok sedmi panelových domů, které vznikly v padesátých letech minulého století. Toto místo je plynulým přechodem mezi historickou částí města a sídlištní zástavbou. Primární funkci, kterou tento prostor zastupuje je polosoukromý prostor pro obyvatele bytů, zároveň však tvoří hlavní pěší tah z centra do městského parku a nedaleké nemocnice. Převážná část prostoru mezi budovami je v současné době nevyužita, nebo funguje jako parkovací plocha pro osobní automobily místních obyvatel.

Cílem návrhu bylo vytvořit prostor, který si zachová charakter polosoukromé zahrady s možností pořádat různé rodinné akce a oslavy v intimním prostředí, ale zároveň může fungovat jako spojnice dvou městských částí, která svádí procházející návštěvníky k zastavení, sednutí a relaxaci.

3. HISTORICKÝ VÝVOJ SÍDLIŠTNÍ FORMY BYDLENÍ

3.1 Vznik prvních lidských sídel od starověku až do rozpadu římské říše

Obytná sídliště jsou bezprostředně spjata s městským způsobem bydlení. Za vznikem sídel stojí důvody ekonomické, sociální, technické, kulturní a až do poloviny 19. století také velice důležitá funkce obranná. Rozvoj prvních měst je úzce spojen se zemědělstvím, které umožňovalo stále dokonalejší postupy obhospodařování a díky organizaci a dělbě práce zajišťovalo práci a následnou vyšší koncentraci obyvatel. Dosud nejstarším objeveným sídelním útvarem je město Jericho, pocházející s největší pravděpodobností z 8. tisíciletí před našim letopočtem. Další města, řazená do neolitického období, vznikla na náhorní

plošině Anatólie, na úbočí kopců někdejší Palestiny, Sýrie a v podhůří mezi dnešním Irákem a Íránem.

Další vývoj je zaznamenán v úrodných oblastech velkých řek, kterými jsou Eufrat, Tigris, Nil a Indus. Tato města jsou dosti odlišná nejen svou architektonickou formou, ale také urbanistickým konceptem. Zatímco v Mezopotámii je město rozvrženo tak, aby co nejdokonaleji dokázalo odolat případným útokům, v Egyptě jsou města rozvolněná, rozdělena na jednotlivé funkční okruhy, jež jsou vzájemně spojeny zelení.

Od klasického období starověkého Řecka jsou do organizace města začleněny další formy veřejného prostranství – agory, divadla a stadiony. Tyto prostory sloužily pro shromažďování, řešení společných problémů. Byl to prostor, kde si lidé vyměňovali své názory, rokovali o důležitých událostech a přicházeli za obchodem. Řecký obytný dům na pravidelném čtvercovém, nebo obdélníkovém základě, přecházející ve vnitřní obytný prostor – peristyl s vodním prvkem, se vyvinul v typický atriový dům s impluviem doby římského císařství (29 př. n. l. - 476 n. l.). Zde je pravděpodobně základ obytných dvorů i blokové zástavby (Krejčí, 2015).

3.2 Vývoj měst ve středověku

V období středověku jsou města často zakládána podle vyobrazení Jeruzaléma, který je považován za ideální město. Na základě tohoto plánu vzniklo také Nové Město pražské a další královská města v českých zemích. Většina obytné zástavby však v této době roste živelně, organicky, bez respektování jakýchkoliv formálních zásad. Města jsou obklopena co nejkratší hradbou, a proto jsou velice stěsnaná. Nepravidelné, úzké ulice ani náměstí neponechávají prostor pro zeleň. V období od 6. do poloviny 16. století vznikla historická jádra většiny našich měst (Krejčí, 2015).

3.3 Renesance

Snaha po opětovném spojení člověka s přírodou ve městech přináší i zájem o urbanistické členění měst. Východiskem pro nově zakládaná města je především Vitruviovo dílo „Deset knih o architektuře“, přičemž je antický koncept dále rozvíjen v návrzích tzv. „ideálních měst“. Tyto představy byly však realizovány pouze v několika málo městech, jako je Palma Nuova v Itálii, Freudstadt v Německu, Neuf Brisac ve Francii, nebo Nové Zámky na Slovensku z let 1580 až 1588 od Ottavia Baldigary. Ital Tommas Campanella byl prvním, kdo ve svém díle „Sluneční stát“ popsal obytný palác, jež bylo předobrazem pozdějších kolektivních domů. V polovině 17. století popisuje ve svém díle „Cesta na měsíc“ filozof a básník Hector Savinie Cyrano z Bezgeratu hned dvě další utopické teorie – „mobilní architektura“, tedy města stěhující se za příhodnějším počasím, a dále „podzemní urbanismus“, neboli účelné využívání prostoru pod povrchem země k rozvoji a ochraně lidských sídel. K dalšímu vývoji především utopických teorií dochází během 19. století (Krejčí, 2015).

3.4 Výstavba měst od 17. do konce 19. století

V období baroka a klasicismu dochází k velkolepému propojení krajiny s městem a okolními sídly. Klasicistní rozvržení se mimo jiné odráží na městě Petrohrad, Paříž, Karlsruhe, i mnoho dalších nových sídlech Severní Ameriky. Unikátním případem přestavby města je Paříž, kde byly dle plánů G. E. Hausmanna v polovině 19. století, ještě před pádem hradeb, proráženy do staré zástavby bulváry i přes sto metrů široké, plochy pro parky a náměstí. Jedinečné jsou rovněž tehdejší pařížské plány na „zkrášlení“ města, které obsahovaly výsadbu alejí a parků, sjednocení architektonického vzhledu domovních průčelí, údržba veřejného prostranství i umístění venkovního mobiliáře.

Po roce 1866, kdy se ukázala zbytečnost obranných hradeb města, dochází k jejich rušení. Na uvolněném místě jsou zřizovány nové parky, městské lázně, plovárny, vyhlídkové věže, zábavní areály, hudební pavilony, administrativní budovy, spolu s pozdějším rozvojem automobilismu je sem situována také doprava. Příkladem takového to rozvržení je například vídeňská Ringstrasse od architekta Otty Wagnera.

I přes to, že více než rok před souhlasem obyvatel o zbourání pražských hradeb, vydal spolek architektů a inženýrů v Čechách „Pamětní spis stran upravení a rozšíření královského hlavního města Prahy“, v němž varují před neuváženým rozšiřováním a přestavbou města, nebyl zde dostatek vůle k podobným prozíravým plánům. Díky čemuž na místech hradeb záhy vznikají přelidněné obytné čtvrti. „Ozdravné“ zásahy se však nevyhnuly ani původnímu jádru města, kde jsou budovány obytné vnitrobloky činžovních domů na místě zchátralé a přelidněné hloubkové zástavby obytných domů s hospodářským dvorem. Přitom však vzaly za své celé středověké soubory domů a ulic Židovského města, Poříčí a Vojtěšské čtvrti.

Obytné vnitrobloky 2. poloviny 19. století mají většinou charakter veřejných užitkových zahrádek, méně často je prostor řešen jako obytná plocha s vodním prvkem, který zlepšuje mikroklima a pozitivně působí na lidské smysly. V této době se objevuje nový typ pavlačového činžovního domu, přičemž jsou provozem značně zatížené pavlače zpravidla obráceny do vnitřního prostoru vnitrobloku.

Samotné stavby jsou více než dříve vystavěny s ohledem na jejich hospodárnost a funkci, zvláštní pozornost je však věnována vnějšímu vzhledu budov, které jsou bohatě zdobeny množstvím historických motivů a prvků, čímž naopak usilují o ukotvení v minulosti. Na přelomu 19. a 20. století se celosvětově

šíří architektura secese, odvozená od nově nalezených přírodních motivů. Často se také na fasádách domů objevuje použití odkryté železné konstrukce, i když ještě nemá nosnou funkci.

Koncem 19. století opět propuká nekontrolované zastavování vnitrobloků dílnami, sklady, garážemi, jsou přistavována další patra. Spolu s rozvojem automobilové dopravy tak je zeď opět vytlačována z města na okraj. Jako reakce na tento rozvoj opět sílí zájem o životní prostředí, což se odráží na vzniku nových zahrádkářských, skalničkářských, chovatelských, turistických a zkrášlovacích spolků, jež se stali velmi populárními především počátkem 20. století. Zvláště činnost posledních dvou jmenovaných spolků u nás proslula množstvím zakládaných alejí a parků, stejně jako citlivým prováděním mnohdy velmi rozsáhlých krajinářských úprav a budováním rozhleden (Krejčí, 2015).

3.5 Vývoj obytné zástavby v první polovině 20. století

Rozvoj techniky v 19. století znovu podnítl hledání ideální podoby zdravých měst. Tak vzniká i myšlenka lineárního města od španělského inženýra Arturo Soria y Maty, nebo významné hnutí zakládání zahradních měst, vzniklé vlivem knihy „Zitřek“ od E. Howarda. Zahradní města, mezi něž řadíme prvně vzniklá města Letchworth od Raymonda Unwina a Welwyn u Londýna, nesporně přispěla i k pozdější vlně zakládání „satelitních měst“.

Satelitní města jsou menší sídelní útvary, která vznikla v blízkosti větších měst. S nimi je spojují více či méně pevné administrativní a hospodářské vazby. Název satelitní město byl patrně poprvé užit v roce 1919 jako náhradní označení pro Welwyn, i když s podobnou myšlenkou přišel už koncem 15. století Leonardo da Vinci. Satelitní města jsou od jádrového města

zpravidla oddělena pásem zeleně, mohou mít charakter různorodé zástavby, což je odděluje od zahradních měst s rodinnými domy.

Rozšíření myšlenky zahradních měst ve většině zemí Evropy vedlo k založení Mezinárodní federace zahradních měst v roce 1913 a tento způsob výstavby propagovat i německý umělecký svaz Werkbund. Pod jeho vlivem se i v našich zemích ujímá stavba zahradních měst, nejprve v Praze a Hradci Králové v roce 1911, poté i ve Zlíně a dalších městech.

Zvláštní význam v architektuře počátkem 20. století má i český kubismus (1910- 1918) a jeho obloučková forma – rondokubismus (1918 – 1924). Jde o pojetí vysloveně plastické, abstraktně sochařské, což dokazuje i vlastní způsob výstavby, kdy jsou jednotlivé kosoúhlé hmoty vytesány do masy zdiva. Formy českého kubismu jsou velice osobité a neměly v architektuře jiných zemí obdoby. Kubistické ztvárnění je patrné i na mnoha obytných domech našich měst.

Na základě stálého prohlubování vědeckých znalostí i konstrukčních možností a nadměrným množstvím zdobných prvků vznikl ve 20. letech 20. století nový směr, označovaný pro svou nejednotnost jako individualistická moderna. Půdorysy staveb se začínají řešit na základě provozu a ekonomických požadavků, budovy již nebývají symetrické, zdobné prvky jsou omezeny na minimum. Stavby sestávají z prostých, co nejvíce hranolovitých hmot.

V polovině 20. let probíhá velká syntéza myšlenek, jež se zrodily v obou předchozích desetiletích. Dosud rozmanité směry koncepce splývají v nové, jednotné pojetí. Rovněž od vlivem změněné společenské atmosféry a znovuobjevení významu hygieny, tak vzniká moderní a netradiční architektura nazývaná funkcionalismus. Systém vytváření nové architektury je zde

přirovnáván k výrobnímu systému moderního stroje. Teoretici funkcionalismu předpokládali, že pokud bude architektura důsledně dodržovat zásady ekonomie, hygieny, provozu a funkce, bude svou účelností sama o sobě působit esteticky.

Funkcionalistická architektura se obrací svým pojetím na zpřístupnění zdravého způsobu bydlení širokým vrstvám veřejnosti, proto bylo řešení sociálního bydlení již od počátku v popředí zájmu významných funkcionalistických architektů, jakými byly například Walter Gropius, Hannes Mayer, Ernst May, Ludvig Mies van der Rohe, Le Corbusier a další. V roce 1927 tak u Stuttgartu vzniká první experimentální sídliště Wessenhof, na němž spolupracovalo šestnáct předních evropských architektů. I v meziválečném Československu má funkcionalistická architektura vysokou úroveň. Obytná výstavba tohoto stylu se soustředila především v Praze, kde vznikla sídliště Nový Dům, Baba, Vršovice a podobně. Další města se sídlišti tohoto typu jsou v Hradci Králové, kde působil Josef Gočár, ve Zlíně pod vedením Františka Lydie Gahury a Vladimíra Karfíka a v Brně.

Funkcionalistické stavby 20. let se vyznačovali především prostými hranolovitými formami a jejich průniky, ve stavbě je preferován pravý úhel a pásová okna. Z hygienických důvodů jsou odmítány dvory, proto jsou prostory otevřené a výstavba je prováděná „řádkovým“, pravidelným způsobem. Rovná střechy byla prakticky zákonem.

Již ve třicátých letech jsou přehodnocovány některé dřívější teze funkcionalismu, a tak vstupuje do architektonických úvah i dříve opomíjené kritérium vztahu novostavby ke starší zástavbě. Fasády jsou pojednávány zajímavěji, jsou obkládány různými obklady, budovy se v závislosti na místních klimatických podmínkách kryjí opět i skloněnými střechami.

Ve třicátých letech prochází dalším vývojem i názory na urbanismus a plánování měst. Nikolaj Alexandrovič Miljutin publikuje návrh výrobně sídelního celku, „pásmové město“, který se uplatňuje při pozdější výstavbě části Moskvy a mnoha dalších sovětských měst.

V urbanistickém řešení průmyslových měst se rozvíjí myšlenka přísného oddělení jednotlivých funkcí města, jak ji na počátku 20. století nalezneme v projektu ideálního průmyslového města pro 35 tisíc obyvatel od Tonyho Garniera. Tato zásada se stala jednou z hlavních tezí Athénské charty, která byla přijata jako závazný dokument pro výstavbu moderních měst v roce 1933.

V roce 1942 vypracoval W. Gropius spolu se svými americkými spolupracovníky koncept měst, rozčleněných na menší okrsky, mající svá vlastní střediska a společné centrum s vybavením vyššího typu. Členitý urbanistický koncept, kde se nižší jednotky (okrsky) spojují ve vyšší, se stal po druhé světové válce základní osnovou nepočtených nových měst a sídlišť všude na světě (Adamík, 2002).

3.6 Sídlíšní bydlení 50. až 80. let 20. století

Již ve čtyřicátých, ale především počátkem 50. let dochází k první kritice funkcionalistického stylu bydlení, jemuž je vytýkán zmezinárodnělý, neosobní výraz a dochází k naklonění k tradicionalismu. Zatímco technizace, standardizace a industrializace bydlení bylo ve funkcionalismu chápáno jako oproštění člověka od přemíry bohatosti historických forem, návrat ornamentu v padesátých letech byl projevem odporu ke studeným a otupujícím plochám, ztělesňujícím konformní a konstantní způsob chování.

V roce 1953 dochází na sjezdu Československých výtvarných umělců k vyhlášení socialistického realismu za oficiální sloh. Největší obytné soubory jsou v této době zakládány v blízkosti rozvíjejících se průmyslových zón. Pod tímto slohem vznikla sídliště Poruba a město Havířov, části Orlové a Karviné. Menší obytné celky se nacházejí například v Rožnově pod Radhoštěm, Bažantnici u Hodonína, nebo v Plzni na Slovanech. Dochází k návratu polouzavřeného a uzavřeného obytného vnitrobloku, vestavěné občanské vybavenosti podíl hlavních tříd, tvorby funkčně specifických městských prostorů.

V polovině padesátých let nastává konec přechodného historizujícího pojetí v architektuře, dochází k obnově sounáležitosti s funkcionalistickými tradicemi, uplatňují se nové formy výstavby z velkoplošných betonových panelů. První stavby tohoto stylu jsou ve Zlíně. Centrální plánování v rámci socialistických zemí, což vedlo k typizaci staveb sídlišť ve všech těchto zemích.

Počátkem 60. let byly u nás schváleny typové podklady se závazným konstrukčním systémem, s možností obměny vnější formy a vnitřního prostoru. V této době dochází k opětovnému narušení rovnováhy mezi stavební technologií a architektonickou teorií, což má za následek monotónnost v prostorovém řešení a architektonickém výrazu. K rozsáhlým změnám dochází také ve venkovských sídlech, kdy jsou preferovány střediskové obce. V důsledku toho ostatní obce upadají, nebo se stávají místem rekreace.

Urbanistická řešení obytných celků 2. poloviny 60. let svědčí o snaze přejít od stále převažujícího způsobu volného řadového zastavění izolovanými objekty k systémům kompaktnějším, čímž se docílí uzavřenějšího a členitějšího

městského prostoru. Přispívají k tomu skupiny terasovitých a rodinných domů a střídmejší užívání domů věžových.

Na sídlištním bydlení v 70. a 80. letech 20. století přechází typizace od jednotlivých skladebných prvků architektury ke standardizaci celých domů nebo jejich sekcí, což se podepsalo na vzhledu nejen těchto sídlišť, ale také na zahradních úpravách jejich okolí. Převládající nedostatek vysoké stromové zeleně, který by mohl jako jediný vyvážit velké měřítko staveb, byl položen základní kámen pro bezútesný vzhled těchto sídlišť.

Architekti se snažili o nabourání tohoto stavu použitím barevných a strukturních úprav povrchu panelů, stejně tak i odbouráním pravoúhlých půdorysných dispozic. Bohužel se však stále stupňuje anonymita a neurčitá funkce volných venkovních prostorů, jež je vynuceno stále zvětšujícím se měřítkem budov. To má za následek změnu měřítkových vztahů mezi okrajovými částmi měst a starší zástavbou, stejně jako narušení původního krajinného rázu. Zdařilá sídliště této doby jsou například Brno – Lesná, kde byly mezi domy začleněny původní lesní porosty, nebo sídliště v Praze – Ďáblicích.

V osmdesátých letech, jako reakce na monotónní vzhled funkcionalistických staveb, nabývají na významu jednotlivé směry postmoderního hnutí. Jejich prvky se na obytných stavbách uplatňují mnohdy jako oživující doplňky. Stále sílí snaha o přiblížení se člověka k přírodě, averze k pravidelnosti a rovným plochám zapříčinila příklon k barevnosti, což lze sledovat na obytných domech vídeňského architekta Hundertwassera.

Architektura se snaží komunikovat pomocí řady metafor, náznakových fragmentů, zapojuje poezii a fantazii, vnímá stavbu ve vztahu s jejím okolím. V nové blokové výstavbě města se již důsledně dodržuje Athénská charta, především ve vztahu

k přísnému prostorovému oddělení funkčních částí města (Adamík, 2002).

3.7 Obytná výstavba 90. let 20. století, současné tendence

Zatímco v západních zemích v této době kontinuálně pokračuje vývoj jednotlivých směrů postmoderní architektury, u nás to znamená pád komunismu a zároveň konec státem financované výstavby nájemných domů a radikální odklon od technologie typizované panelové výstavby. V první polovině 90. let vzniká převážná většina nových bytů individuální výstavbou rodinných domů, přičemž důsledkem se stává materiálově i výrazově roztržiténá zástavba. Soukromí vlastníci jsou málokdy ochotni respektovat vztah mezi stavbou a okolím. Nová výstavba těchto domů se soustřeďuje do okolí měst a na blízké obce, kdy jsou tyto nové obytné celky často v kontrastu se starší zástavbou. Tak dochází k obdobnému narušení krajinného rázu, jako tomu bylo dříve při stavbách panelových sídlišť.

V zahraničí vyžaduje stále sílící ekologické hnutí nové pojetí obytné architektury, což vede od počátku 80. let k zakládání krajinářsky pojatých sídlišť, jež se vyznačují i osobitým architektonickým výrazem díky důvtipu využití solárních panelů, ozeleněných střešních a místních materiálů.

Počátkem 90. let se rozbíhá intenzivní vědecký výzkum, kdy byly zkoumány materiálové a energetické toky během životnosti stavby a při její likvidaci. Na základě výzkumů vzniká koncept pasivního domu, u jehož zrodu stáli v roce 1989 prof. Bo Adamson a Dr. W. Fiest. Za přispění vědeckých výzkumů a moderní techniky se koncept pasivního domu vyvinul až o současný ucelený systém výstavby. Ačkoliv jsou náklady na provoz desetkrát nižší než u klasických novostaveb, ekonomická

náročnost výstavby je zcela srovnatelná s klasickou technologií. Proto stojí v posledních letech dvacátého století výstavba dle standardů pasivního domu v popředí zájmu architektů, zaměřených na sociální bytovou výstavbu (Adamík, 2002).

4. STRATEGIE TVORBY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Veřejný prostor, veřejné prostranství je místo volně přístupné všem obyvatelům. Tvoří jej například ulice, náměstí, nábřeží nebo parky. Pro správné navrhování veřejného prostoru je potřeba pochopit mnoho složek, které se podílí na jeho tvorbě. Jedná se především o složky sociální, politické, environmentální, ekonomické, dopravní, historické a estetické (Damec, Wilhelmová, 2015).

4.1 Širší kontext

4.1.1 Vymezení otevřeného prostoru

Na otevřený městský prostor je většinou nazíráno jako na jednotlivé prostory jako park nebo náměstí. Pokud se na něj díváme tímto úhlem pohledu, prostory mohou mít nejrůznější formy. V širším slova smyslu lze však městský prostor vnímat jako průběžnou síť nezastavěných míst. Z praktických důvodů je vhodnější rozlišovat jeho dílčí části. Existují různé způsoby jak toto rozdělení učinit, například podle majetkových vztahů, odpovědnost za správu, šíři veřejného přístupu, způsob užití, atd. Z hlediska správy a údržby může být dobrým nápadem převod alespoň nějakých povinností na uživatele (Gehl, 1986).

4.1.2 Systém, hierarchie, celek

Zvažování jednotlivých veřejných prostranství je zvlášť důležité, nicméně jsou to stále jen části matice. Je dobré vidět

prostor jako celek. Zelená infrastruktura je stále více uznávaná plocha ve městě. Jednotlivá veřejná prostranství by měla být zapojena do systému v závislosti na jejich poloze, což ovlivňuje jejich role a funkce (Strategie tvorby veřejných prostranství, UrbSpace, 2015).

Hierarchie prostranství je spojena s konceptem spádových oblastí. V závislosti na jejich velikosti a počtu funkcí roste či klesá počet lidí, kteří jsou ochotni místo navštívit.

Vzájemná komunikace jednotlivých veřejných prostranství, jejich fyzická i myšlenková propojenost je velice důležitá. Z hlediska městského klimatu, podpora volně žijících druhů živočichů a rostlin jsou plochy, spojující se do sítí, probíhající městem a dále pokračující do krajiny životně důležitá. Zvyšuje se potenciál ve vyjádření významu a hodnot, které dané území má, je-li prostranství čitelně propojeno navzájem i s krajinou (Strategie tvorby veřejných prostranství, UrbSpace, 2015).

4.1.3 Širší kontext a otázka politiky

Otevřené městské prostory mohou přispět ke zlepšení celé řady složek životního prostředí a jiných charakteristik v území. Přívětivé, zelené a čisté město bude přitahovat investice a obyvatele. Nejdůležitějším aspektem je však vysoká kvalita života, zdraví a spokojenost obyvatel (Kodaň, Vídeň, Vancouver apod.) Atraktivní městský prostor přispívá ke kvalitě života ve městě. Kvalitní život ve městě je zase tím, co přitahuje obyvatele, turisty a investice. Čím méně mají místní potřebu jezdit na venkov, tím lépe pro město - vydělané peníze se zde utratí, méně se jezdí automobilem atd.

Zejména změny sociální struktury a měnící se přírodní podmínky postavily tuto problematiku do popředí evropské politiky. Jednou z nejdůležitějších nástrojů péče je Evropská úmluva o krajině, která vešla v platnost v roce 2004. Úmluvu zde zmiňují z jednoho důvodu: nenahraditelnost otevřených městských a příměstských prostor rozpoznává zejména proto, že v urbanizovaných územích žije a pracuje drtivá převaha obyvatel v Evropě.

4.2 Vlastnosti kvalitního městského prostoru

Při diskuzi o kvalitě prostranství je výhodné stanovit si objektivní přístup a nalézt univerzální měřítko kvality. Jedním z nejslibnějších je přístup diferenciací funkce. To znamená, že se podíváme na prostor a zjistíme, jaké funkce plní, či má plnit. Lze rozpoznat tři základní typy funkcí a těmi jsou, životní prostředí, sociální a společenská funkce, strukturální a symbolická funkce.

Funkce ekologické nebo ekosystémové mají kladný vliv na ovzduší, klima, snížení hlukové zátěže, také má vliv na cyklus vody nebo rostliny a živočichy.

Ve vztahu k užívání lidmi funkce zahrnují či poskytují prostor pro pohyb, místo, kde se může odehrávat sociální kontakt, kulturní aktivity, poskytuje přístup ke kousku přírody a zásadně ovlivňuje lidské zdraví a spokojenost (Strategie tvorby veřejných prostranství, UrbSpace, 2015).

4.2.1 Životní prostředí

Environmentální a ekologické funkce volného městského prostoru jsou zajišťovány bez přílišného zapojení lidské činnosti, a přesto nám poskytují mnoho dobrého.

Povětrnostní vliv

Zelená prostranství přemění část slunečního záření fotosyntézou na cukry, díky čemu se tato energie nespotřebuje na teplo a povrch se tedy nebude tolik zahřívat. Už jen samotný efekt stínění korun stromů hraje důležitou roli při osvěžení vzduchu letních měsíců v betonovém městě. Díky tomu, že se vzduch ohřívá pod korunami stromů a ne hned nad zpevněným povrchem vzniká vítr, který rozptyluje potenciálně znečištěné ovzduší. Dýchání stromů sice produkuje určité množství vzduchu, však hlavním momentem je zvlhčování a čištění vzduchu. To napomáhá nižší prašnosti ve městě. Vodní plocha může zajišťovat vyrovnávání změn teplot alespoň během střídání dne a noci.

Ochrana před hlukem

Vliv vegetační bariéry je poměrně malý, pokud se ale vhodně kombinuje s otevřeným prostorem, terénními úpravami nebo stavebními opatřeními, může to být ideální řešení. Speciálně navržené skupiny a pásy stromů a keřů podstatně snižují hladinu hluku a chrání před negativními vlivy dopravy. K aktuální redukci decibelů je možno přidat ještě psychologický efekt vizuálního oddělení. Optimální akustická bariéra kombinuje terén, vegetační prvky a stavební opatření.

Ovlivnění vodního cyklu

Propustné plochy s vegetací, různé terénní zádržné systémy mohou podstatně zpomalit odtok vody, čímž se odlehčí jinak velice zatížené dešťové kanalizaci. Další výhodou je finanční nenáročnost, kterou zajišťují povrchy, do kterých se dešťová voda vsákne.

Útočiště pro volně žijící živočichy a rostliny

Industrializované zemědělství v současné době působí velice vysoký tlak na krajinu. Způsobuje úbytek přirozeného

prostředí volně žijících druhů rostlin a živočichů, že se pro ně paradoxně stává jediným útočištěm město. Proto ve městech vznikají takové plochy, které svým charakterem připomínají venkovskou polootevřenou krajinu. Město samo však poskytuje celou řadu různých nik, které naplňují životní potřeby zvířat a rostlin. Městská lada, jsou právě těmi nikami, kde se daří životu ve všech formách (Strategie tvorby veřejných prostranství, UrbSpace, 2015).

4.2.2 Sociální a společenské funkce

Pravděpodobně si tyto funkce uvědomujeme nejvíce, protože se týkají nás, uživatelů. Jde zde ale o víc, než jen o vytvoření hezkého místa na procházku, posezení nebo hrám dětí.

Prostor pro pohyb i pobyt

Tato funkce zahrnuje přímé využití prostoru pro hru, sport, odpočinek, tedy pro trávení volného času. Prostor a zařízení pro hry dětí různého věku, podmínky pro nejrůznější druhy sportu, prostor pro improvizovaný pohyb a pobyt všeobecně. Je důležité při tvorbě designu myslet opravdu na všechny skupiny obyvatel.

Prostor pro kontakt, komunikaci

Veřejné prostranství je základní komponentou otevřeného městského prostoru jako jeho celku. Je to jeviště, na kterém se odehrává celý náš sociální život. Princip veřejného prostoru je v jeho demokratičnosti, je přístupný všem bez rozdílu, vždy a zdarma. Jenom zde se potkávají lidé odlišného věku, sociální příslušnosti. Je možné tvrdit, že veřejný prostor chrání společnost před rozpadem.

Jan Gehl rozpoznává tři základní součinnosti veřejného prostoru. První úroveň je výsledkem toho, že člověk potřebuje být alespoň chvíli venku. Druhá úroveň zahrnuje vytváření

prostranství, kde lidé chtějí trávit nějaký čas. A konečně, pouze v případě, že se lidé rozhodnou část svého volného času venku, je možnost vzniku kontaktu s ostatními.

Pro plné rozvinutí sociálního působení je potřeba, aby veřejný prostor byl velikostně či funkčně rozdílný, nebo měl odstupňované prostranství od veřejných až po téměř privátní. Jednoduše se prostranství musí doplňovat a vytvářet tak ucelenou síť. Často se zapomíná zejména na polosoukromé prostory typu vnitrobloků, které jsou definovány pro určitou skupinu lidí. Místa s různou mírou přístupnosti umožňují kontroly či řízení užívání.

Přístup k přírodě

V tomto případě, spíše než o funkci poskytovatele životního prostředí pro různé druhy živočichů a rostlin, jde spíše o funkci ve vztahu k lidským uživatelům. Jelikož je člověk součástí přírody, existuje uvnitř nás touha po kontaktu s tímto prostředím. U někoho méně u jiných více. Přírodní prvky ve městě mohou být pasivně vnímány každým, kdo je jim nablízku. Bez přítomnosti přírodních prvků je velice těžké předat městskému obyvatelstvu alespoň základní povědomí o přírodních zákonech a o tom, jak naše chování může ohrozit křehkou rovnováhu, jíž jsme součástí.

Vliv na lidské zdraví a pohodu

Objevuje se stále víc studií, které dokazují měřitelný vliv otevřených prostor/veřejných prostranství na lidské zdraví, duševní pohodu dokonce i na pracovní výkon. Po pobytu v parku se snáz soustředíme a plníme úkoly. Výzkum také podpořil domněnku, že pohled z okna do korun stromů napomáhá rychlejšímu uzdravení pacientů v nemocnicích. Rovněž pokud bydlíme blízko parku, sadu nebo je náš vnitroblok plný stromů, pak existuje tendence k nižší nemocnosti (Strategie tvorby veřejných prostranství, UrbSpace, 2015).

4.2.3 Strukturální a symbolické funkce

Zde se jedná o význam z hlediska vnímání městského prostoru uživatelem. Jde o představy uživatele o místě, přičemž nemusí na daném místě být fyzicky přítomen.

V článku 1 Úmluvy o krajině je krajina definována jako „kus země vnímané lidmi“. Z toho hlediska je vnímání a představa o krajině stejně důležitá, jako fyzická krajina sama.

Rozdělení a zároveň spojení různých částí města

Volný prostor dle svého charakteru odděluje městské části jednu od druhé, město od krajiny. Lze také oddělovat plochy s různým využitím atd. Pro nás, jako pro pohybující se živočichy, poskytuje volný prostor také možnost pohybu mezi všemi těmito místy, čím atraktivnější a příjemnější daný prostor je, tím lépe nás vybízí jej použít. Jedná se především o zelené pásy, koridory, klíny vstupující z krajiny do města. Také jde o parky, široké ulice a bulváry lemované stromy. Tento koncept členění prostoru funguje v různých velikostech měřítka, jak v malém parku, tak v celém prostoru města.

Zlepšení čitelnosti struktury města

Problematika orientace ve městě spustila celou řadu výzkumných projektů, z níž povstala celá řada výsledků. Klasikou toho tématu je „Město a jeho obraz“ od Kevina Lynche z roku 1960. Snadná orientace není důležitá jen z hlediska efektivního pohybu po městě, ale také z hlediska životní pohody obyvatel. Tato hluboce uložená psychologická potřeba, která se v nás drží již od počátků rozvoje člověka, tedy že se cítíme bezpečněji v prostředí prostorném, našla svou odezvu již ve dvacátých a třicátých letech 20. století. Čitelnost struktury se při návrhu může odrážet již v použití dlažby, zeleně, mobiliářů tak, aby byla na první pohled jasný záměr autora nás vést. Rychlý přehled, co o prostoru získáme, nás více uklidní a umožní nám používat místo v pohodě,

bez napětí. Budeme se tak cítit jako bychom byly ve známém a nám blízkém prostředí. Přehledný a snadno smysly uchopitelný prostor ulehčí pobyt také lidem s jakýmkoliv smyslovým omezením.

Vytváříme atmosféru místa

Atmosféra místa je o tom, jak jí vnímáme my sami, jinak se o ní může mluvit jako o *geniu loci*. Na místa, kde se nacházíme, reagujeme většinou intuitivně, zvláště pak, pokud jsem někde poprvé a neznáme to tam. Na to je třeba se dívat z hlediska vývojového jako na naše dědictví z dob, kdy vycítění vhodného místa pro lov nebo usídlení bylo známkou přežití. V klasicistní době byl *genius loci* zosobněn. Byl jím myšlen jakýsi ochránce místa, živá entita, která místo obývala. Čínská geomantie je vlastně vyjádřením téhož principu. Vždy jde o to, aby k pobytu bylo nalezeno místo bezpečné i prospívající. Čínské principy o toku energie byly využity také v anglickém krajinářství, například samotným Alexandrem Popem, jež nabádal se s *geniem loci* vždy poradit při navrhování prostoru. To se odrazilo ve tvorbě parků a zahrad při tvorbě kompozic navozujících určitou náladu.

Místo jako nositel identity, významů a hodnot

I když jednotlivá místa a prostranství ve městě mají význam a hodnotu pro jejich obyvatele, je nutné si uvědomit, že pro každého je význam a hodnota v něčem jiném, nebo je rozdílně vnímají. I přesto, že některé osvědčené postupy existují, není zaručeno, že bude prostor vnímán způsobem, kterým bylo zamýšleno. Významy ho naplní až samotní uživatelé, což také ukáže kvalitu návrhu. Z tohoto důvodu je velice důležité do návrhu zapojit několik skupin budoucích uživatelů.

Potenciál místa k přenosu významů může být do určité míry vnímán také jako důsledek zasazení návrhu do kontextu místa. Už před jakýmkoliv návrhem má určené místo několik kontextů – klimatický, geologický, má nějaký tvar terénu, často

mívá nějakou historii, také se vyskytuje v sousedství něčeho a nabízí výhledy do okolí. Při navrhování je důležité vtělovat co nejvíce těchto kontextů a naplnit tak místo velkým množstvím významů.

Hodnoty vznikají na základě vzájemného působení místa a jeho uživatele. Záleží na čitelnosti místa, naplnění významy, ale také na vnímavosti a hodnotovém systému uživatele či skupin uživatelů. Symboly jsou důležité z toho důvodu, že pokud je obyvatel zná, je lehké jimi poukázat na významy, nechat uživatele, ať se s nimi identifikuje. Existuje mnoho způsobů jak symbolický jazyk používat v navrhování, ale ať už je výsledek jakýkoliv, návštěvník bude vždy se zájmem hledat souvislosti, které mu něco o místě napoví. Prozkoumávání prostředí se děje pomocí zraku, čichu, sluchu nebo i mimosmyslově, děje se však vždy a všude (Strategie tvorby veřejných prostranství, UrbSpace, 2015).

5. PŘÍKLADY ZAHRAD VE DVOŘE

Pro kvalitní zpracování návrhu bylo nezbytně důležité pochopit problematiku polosoukromých prostorů obytných komplexů, aby mohly být uplatněny zásady pro jejich navrhování i v tomto případě. Především je to schopnost dokonale sjednotit funkci prostoru, potřeby obyvatel a vkusně pojednat umělecké ztvárnění místa tak, aby bylo pro člověka příjemným.

Uvedené referenční příklady zahrad ve dvoře zastupují různé možnosti pojednání takovýchto prostor a znázorňují jejich uplatnění jak na okraji města, tak v jeho centru. Reprezentují formu zahradního umění, jehož uchopení v České republice není ještě dokonale zvládnuto, protože doposud byla zahrada ve dvoře spíše soukromou záležitostí činžovních domů.

5.1 Vnitroblok za Žižkovskou Vozovnou

Autor: Ateliér a05

Místo: Praha, Česká republika

Realizace: 2011

Obytný vnitroblok Za Žižkovskou vozovnou je vnitroblokem s jednou stranou otevřenou do ulice. Funguje jako kapesní park s návštěvními hodinami, kdy je i přes veřejný přístup zachován charakter polosoukromé zahrady ve dvoře.

Obrázek č. 1 – Pohled na novou výsadbu stromů

Zahrada se nachází na svažitém terénu, který se snižuje směrem od vstupu dolů, čímž je docíleno optického zvětšení prostoru. Čtvercové uspořádání je zachováno i ve vnitřním členění jednotlivých ploch, prostor díky tomu není roztráštěn a působí čistým dojmem. Bezprostředně na budovy navazují záhony půdopokryvných trvalek, jež svou temnou barvou dokonale kontrastují se svěží barvou trávníku. Obvodová cesta z betonových dlaždic zajišťuje plynulý přechod mezi těmito dvěma prvky a zároveň komunikuje s barvou okolních domů. Dominantní vertikály, snižující mohutnost šestipatrové stavby po obvodu, jsou

vzrostlé jírovce původní výsadby. Tmavší barva rozkladitých korun zaplňuje vnitřní prostor a zároveň částečně zablácí pohled na nejednotné fasády. Výsadba mladých jedinců zvolena do přísného parteru vnáší do prostoru další patro, současně dává příslib příjemného posezení v „lesíku“ pod vzdušnými korunami stromů. Jako sedací prvky jsou zde použity lavice ze světlého dřeva kopírující obvodovou cestu, dále jsou v travnaté ploše umístěny téměř čtvercové lavice vhodné k ležení. Trávník je v samém středu vystřídán mlatovým povrchem, ten vymezuje dopadovou zónu pro malé dětské hřiště. Čelní stranu vnitrobloku částečně vyhrazuje esteticky řešený prostor určený pro umístění kontejnerů na komunální odpad. Tento prvek sebou přináší akcent v podobě červených dveří v jinak tmavě šedém rámu. Motiv je dále opakován v barevném provedení odpadkových košů a laviček.

Obrázek č. 2 – Sedací lavice v travnaté ploše

Polosoukromí vnitroblok je místem pro střetávání místních obyvatel a lidí z jeho bezprostředního okolí, přičemž si zachovává intimní atmosféru vlastní soukromým zahradám.

5.2 The Park

Autor: Cigler Marani Architects

Místo: Praha, Česká republika

Realizace: 2011

Plocha: 8,8 ha

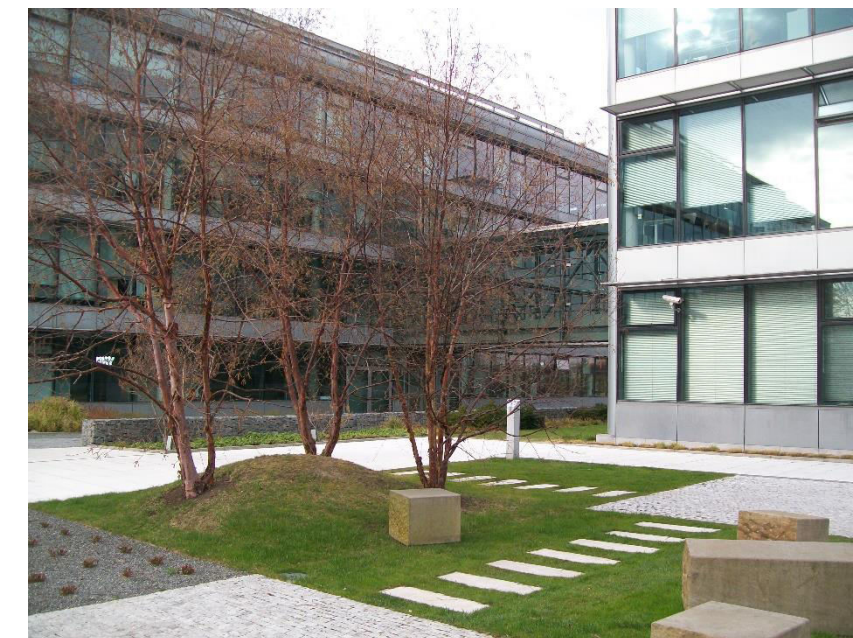

Obrázek č.3 – Náměstí s ovocnými stromy

Na počátku nového tisíciletí vznikl na okraji Prahy kancelářský komplex nazvaný The Park. Jedná se o kampus dvanácti budov, které nabízí mimo jiné možnost nakoupit v jednom ze tří obchodních domů, zajít si do kavárny, fitness centra nebo poskytuje příležitost zapsat své děti do mateřské školky v areálu. Tento komplex je velice hodnotný pro prostředí, do kterého je zasazen.

Nízké, tří – až pětipodlažní budovy jsou individuálního vzhledu, ale zároveň nápadně podobné. Jejich rozmístění je na ploše s velice zajímavou zahradně – architektonickou úpravou. Jde zejména o soustavu malých vnitrobloků umístěných u každého hlavního vchodu do jednotlivých budov, které jsou z jedné části otevřené do prostoru. Celý komplex je propojen širokou pěší trasou, jež

návštěvníka přivádí do kampusu. Park je volně přístupný, pro svou atraktivitu je hojně využíván nejen zaměstnanci sídlících firem, ale také obyvateli Jižního města. Při vstupu do areálu je možné si povšimnout polosoukromé atmosféry s příjemným obytným charakterem, kterého je dosaženo stejnou úrovní terénu. Členitost jednotlivých ploch je stejně rozmanitá, jako použitý sortiment dřevinné vegetace. Nacházejí se zde dvě náměstí, která umožňují relaxaci v tematickém prostředí, kdy jedno náměstí představuje ovocný sad a druhé šachovnici s bohatým sortimentem mnohokmenných stromů. Jsou zde používány především dřeviny zajímavé barvou, ať už kmene, listů, květů nebo plodů, ale také dřeviny se zajímavou strukturou. Na předním náměstí je v blízkosti kavárny dokonce malé golfové hřiště s pár jamkami. Velice příjemným momentem je použití prvku vody v nepřeborném množství forem. Jedná se o spojující prvek, který je typický pro jednotlivé vchody do administrativních budov.

Obrázek č.4 – Terénní modelace

Ovšem dominantním prvkem vody je obrovská fontána na hlavním náměstí, která začíná svou pouť jako vodní střík a přechází v lehce zurčící kaskádu lehce čeřící klidnou vodní hladinu. Je zde pamatováno také na vnější obraz kampusu, který je reprezentován prosklenou protihlukovou stěnou, mezi níž jsou

vysázeny popínavé rostliny, jež plný funkci odhlučňovací a zároveň estetickou. Detaily prostoru dotváří různá tvarová i barevná kombinace dlažebních kostek spolu se speciálně navrženým mobiliářem multifunkčního tvaru. V zadní části je terén řešen menšími kopečky zasazenými do geometrických čtverců v dlažbě. Ležící „traverzy“ zde zastupují roly sedacího prvku a dodávají prostoru určitou dávku napětí. Z hlavního pěšího tahu jsou zachovány průhledy do okolní krajiny, díky čemuž si návštěvník uvědomuje svou přítomnost v mikrosvětě zahradního designu.

5.3 Ackermannstrasse

Místo: Mnichov, Německo

Komplex bytových domů na mnichovské ulici Ackermannstrasse je ukázkou téměř všech forem zahradního umění od malých proluk mezi habrovými ploty soukromých zahrad až po rozlehlé volné plochy veřejného prostranství. Budovy u vstupu z hlavní ulice jsou řešeny ve stylu řadových domů, kdy je ke každému domu připojena soukromá zahrada.

Obrázek č.6 – Oddělení soukromých zahrad od veřejného prostoru

Oddělení zahrady od veřejného prostoru zajišťují habrové ploty střižené do přísných geometrických tvarů. Jejich výška zajišťuje soukromí obyvatel zahrady a zároveň nevytváří nepříjemné pocity stísněného prostoru mezi nimi. Právě prostory mezi jednotlivými ploty působí útulně, což je podpořeno vtipně rozmístěnými herními prvky nebo sedacím mobiliářem. Neočekávaný moment překvapení zajišťuje náhlý přechod úzkého prostoru ve volnou travnatou plochu.

Obrázek č.7 – Vsakovací nádrž na dešťovou vodu

Zajímavým prvkem v této části je modelace terénu, která má zejména praktické využití. Zahlubovaný příkop funguje jako vsakovací nádrž pro odvod dešťové vody ze střech okolních budov a tím odlehčuje místní kanalizaci a zajišťuje postupné vsáknutí vody namísto okamžitého odtoku. Stromové patro zde vytváří obvodové sloupový a zároveň zpevňuje hrany terénu. Skupiny stromů jsou umístěny do pravidelného rastru, jež komunikuje s tvaroslovím okolní zástavby. Volná plocha přímo vybízí k posezení na trávniku nebo pohodlnému usazení na lavičku a vzdálenému pozorování případných společenských her, pro které je tento prostor určen. Stěžejní myšlenkou bytového komplexu je přesun parkovacích ploch do podzemí. Prostory jsou postaveny ve formě zahrady na střeše, kdy vjezdy do garáží jsou součástí budov a tím se stávají téměř nepovšimnutelnými. Jedinými ukazateli,

připomínající struktury pod zemí, jsou větráky vystupující na povrch. Ty jsou ovšem příjemně zapojeny do okolí pomocí popínavých rostlin, popřípadě jsou využívány jako sedací prvky. Typickým motivem v Ackermannstrasse je použití různých povrchů od kamenných kostek vytvářející pestré vzorce na cestách až po jednolitý pohledový beton formálních „náměstí“. Vnitřní členění je velice pestré a zároveň harmonicky ucelené.

Obrázek č.8 – Herní prvky v prolukách soukromých zahrad

5.4 Charlotte garden

Ateliér: SLA

Autor: Stig L. Andersson

Místo: Kodaň, Dánsko

Realizace: 2003 – 2004

Plocha: 1,3 ha

Cena: 1,1 mil €

Zahrada v konceptu outdoor room, Charlotte Garden, se nachází na místě bývalé továrny na výrobu hliníku. V současné době byla továrna nahrazena moderním komplexem 178 rezidenčních bytů. Čtvercová struktura vychází z paradigmatu

společného nádvoří, které je typické pro mnoho bytových domů v Kodani, a přesto se od nich naprosto liší. Jasnou inspirací pro design zahrady jsou projekty Roberto Burle Marxe, jejichž principy jemožné najít v mnoha dalších dílech ateliéru SLA. Záměrem autorů bylo vytvořit místo v centru obytného komplexu, které bude sloužit k setkávání místních obyvatel i veřejnosti. SLA postavila zahradu proto, aby lidé měli možnost získávat nové informace a znalosti z přírody, která se stále víc stává součástí života ve městě. Kontakt mezi zahradou a člověkem umožňuje návštěvníkovi cítit se v prostoru pohodlně a svou přítomností místo oživuje. Existuje zde komplementární vztah mezi oběma stranami. Dětské hřiště, židle a stoly poskytují možnost zastavit se, sednout si a odpočívat. Klíčem úspěchu je dát místu život a pomoci lidem cítit se dobře.

Obrázek č.9 – Charlotte Garden z ptačího pohledu

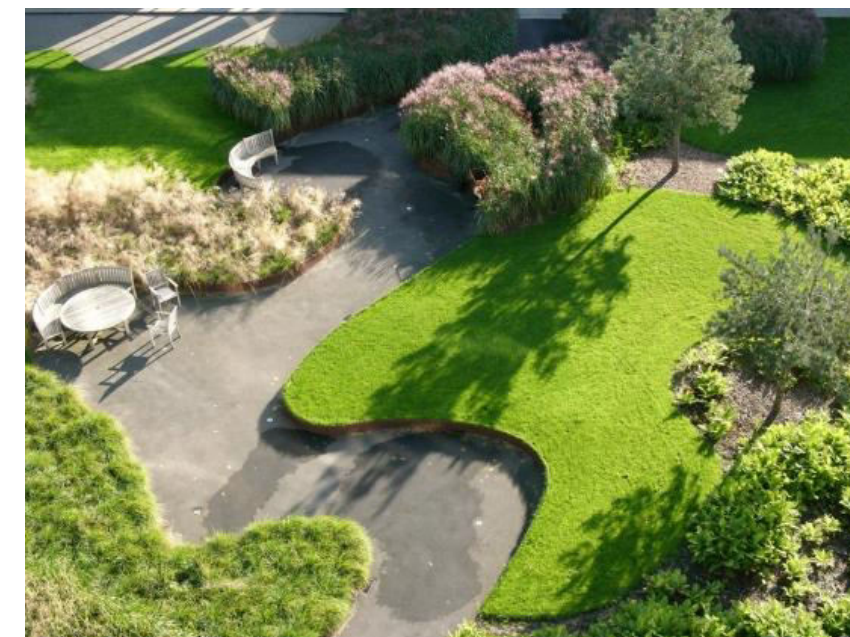
Orámování Charlotte Garden tvoří budovy, jejichž fasáda je pokryta cihlami různých odstínů modré. Fasáda tak navozuje dojem skal, jež prostor obklopují. Bezprostředně na budovy navazují soukromé terasy přízemních bytů, které jsou odděleny nízkou zídou se zabudovaným osvětlením. Tyto terasy

představují plynulý přechod mezi interiérem a pokojem bez stropu. Hlavní obvodová cesta je tvořena betonovými bloky světle béžové barvy. Přístřešky na kola, zapuštěné do „divoké“ části, jsou posledním výhradně geometrickým prvkem v zahradě. Otevřené strany přístřešků jsou orientovány k budovám, vnější stěny jsou pokryty dřevěnými latěmi, které evokují kmeny stromů.

Meandrovité členění jednotlivých ploch dodává prostoru nádech přírody. Cesty přetínající zahradu navozují iluzi říčního toku, který se plynule vlní krajinou. Tmavá barva povrchu tuto iluzi plně dotváří a návštěvníka tak vyzývá k posezení na jejím břehu. Úroveň záhonů je od cest vyvýšená o 40 cm a vytváří další příležitosti k posezení. Opěrnou zídou v tomto případě nahrazuje tenký plát kortanové oceli, s povrchovou úpravou připomínající zkorodované železo. Dominantním prvkem v zahradě jsou záhony různých druhů trav, střídající se s čistou plochou trávníku. V některých místech je pro ozvláštění zvoleno kapradí na místo travin. Vertikální objem prostoru dodávají „náhodně“ rozmístěné stromy se vzdušnou korunou.

Použité druhy travin nejsou v severních zeměpisných šířkách běžné, však zde jsou na pravém místě. Jedná se zejména o traviny rodu *Deschampsia sp.*, *Molinia caerulea*, *Miscanthus sp.*, *Festuca glauca*, *Calamagrostis sp.*, *Carex sp.* and *Seslevia sp.* Trávy se nabízejí zejména díky velké škále barev, kterou disponují a možností snášet minerální půdu zastavěných ploch. Je zajímavé pozorovat, jak se různé druhy travin v prostoru projevují a mění se. Proměnlivost od jasně zelené po šedomodrou v létě, na zlatavou v zimě nebo dynamické vlnění se ve větru. Zlámaná stébla a květy rodu *Deschampsia* mohou působit dojmem chaosu a neupravenosti. Jejich vzhled je způsobený dětmi, které si mezi nimi hrají jako v obrovském obilném poli. Zatímco traviny z rodu *Miscanthus* jsou schopné díky své pevné kostře odolat takovému náporu, křehké metlice se snadno zlomí. Totéž platí také o

Calamagrostis x acutiflora, který je schopný nést své klasy až do zimy.

Obrázek č.10 – Meandrovité vedení příčné cesty

Charlotte Garden je zahrada přátelská ve všech ročních obdobích a s projektem jako je tento se může konečně veřejná zahrada stát obývacím pokojem bez stropu a ne jen odděleným prostorem zeleně (Architonic, The independent resource for architecture and design, 2015).

5.5 Orrfjärdsgränd

Autor: Jak Sucksdorff

Místo: Arita, Švédsko

Realizace: 1961 – 1966

Plocha: 1 ha

Obytný komplex Orrfjärdsgränd je výjimečný svou kruhovou zástavbou s vnitřním venkovním pokojem. Obyvatelům, kteří se stěhovali do panelové zástavby ještě před jejím úplným dokončením, se představa vytvoření kruhového domu zdála geniální. Jedná se o stavbu nabízející přibližně 200 obytných bytů,

s vnitřním volným prostorem o velikosti jednoho hektaru, jež nabízí možnost navázání sociálních vztahů, které by v běžném bytovém domě nemohli vzniknout.

Obrázek č.11 – Pohled do vnitřního prostoru bloku

Obrázek č.12 – Obvodová komunikace oddělena stříhanými keři

Kruhová stavba budov je citlivě vsazena do maximálně respektovaného stávajícího terénu, kdy jsou zachovány i výjimečné vizuální vazby na skály. Orientace a uspořádání jednotlivých bytových jednotek je v závislosti na světelných poměrech a expozici. Atraktivní světelná kompozice podmiňuje umístění lodgií na vnějším obvodě budov, zatímco zastíněné přízemí stavby je navrženo ve formě garáží pro místní obyvatele.

Další parkovací stání jsou situována z vnější strany domů, čímž se zachovává vnitřní prostor pouze pro chodce. Stavba jako by chránila svět uvnitř od neznáma venku, kterým je v tomto případě ryze přírodní scenérie smíšeného lesa.

V zahradě je dosaženo opticky většího prostoru jemným zahloubením modelovaného terénu. Vnitřní obvod je přirozeně dělen na jednotlivé kompoziční i funkční celky rozvolněnou skupinou stromů, ty jsou podpořeny formálně pojatým stříhaným keřovým patrem. Obě formy zahradně - architektonických prvků dynamizují jednotlivé scény zahrady a stávají se jejím principem. Zahrada je kolektivním rájem, kde jsou všechny její části v harmonii. Otevřené balkony umožňují kontakt matek a dětí, hrajících si na hřišti. Lavičky umístěné po obvodu stříhaného trávníku nabízí návštěvníkovi, jako v hledišti, místo pro nerušené pozorování děje na scéně. Mezi důležité prvky dotvářející charakter tohoto místa patří nejen hrátky stromů se světlem a obnažené skály, jsou to také prostory pro umění, společné sezení u grilování, nebo stojany na kola. Dnes v komplexu žije již druhá generace, která společně vytváří příležitosti k setkávání v zahradě a její program (Damec, Wilhelmová, 2014).

6. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Tábor je město jižních Čech ležící na řece Lužnici. Se svými 35 000 obyvateli je po Českých Budějovicích druhým největším městem v Jihočeském kraji. Spolu se Sezimovým Ústím a Planou nad Lužnicí vytváří městskou aglomeraci se skoro 47 000 obyvateli. Od hlavního města je Tábor vzdálen zhruba 80 km jižně, vzdálenost města od Českých Budějovic je 60 km severně.

Z geologického hlediska leží Tábor v Táborské pahorkatině, která se nachází na rozhraní Třeboňské pánve a Vlašimské vrchoviny.

Katastrální výměra města činí 62,22 km². Centrum města se nachází v nadmořské výšce 450 m n. m., nejvyšším bodem města je rozhledna Hýlačka v obci Větrovy - 522 m n. m. a nejnižším je tok řeky Lužnice - 384 m n. m. (www.tabor.eu/vismo/dokumenty2.asp?id_org=16470&id=3989&p1=1053).

6.1 Přírodní poměry

6.1.1 Bioregion

Zájmové území spadá do bioregionu bechyňského, který se převážně shoduje s geomorfologickým celkem Táborská pahorkatina.

Bioregion má složitý tvar, jenž je tvořen plošinami a hřbety rozříznutými průlomovým údolím řeky Vltavy a jejích přítoků. Převažuje zde 4. bukový vegetační stupeň a v údolí řek 3. dubobukový stupeň.

V současnosti převažuje orná půda, lesy jsou převážně kulturní smrčiny, na svazích údolí a hřbetech i s fragmenty dubohabřin a bučin (Culek, 1995).

6.1.2 Geologické poměry

Převážná část území je tvořena horninami syenitu křemenného a granitu paleozoického stáří patřící do soustavy Český masiv – krystalinikum a prevariské paleozoikum. Tyto horniny zaujímají celou severní stranu zájmové lokality. Na zbytku území se rozkládá syenit táborského typu, varieta Náchod – Kokošín. Jsou zde k nalezení také ostrůvky aplitu, pegmatitu a aplopegmatitu s turmalínem (Česká geologická služba, cit. 2014).

6.1.3 Reliéf

Pahorkatinný reliéf má proměnlivou energii, členitější je Mehelnická vrchovina. Kaňonovitá údolí řek Vltavy, Otavy a Lužnice jsou výrazně zaříznutá, hluboká 60 – 160 m. V nerozčleněných částech mají plošiny charakter členité pahorkatiny a výškovou členitostí 75 – 120 m. V blízkosti zaříznutých členitost roste a reliéf tak má charakter ploché až členité vrchoviny. Typická výška bioregionu je 400 – 550 metrů nad mořem (Culek, 1995).

6.1.4 Pedologické poměry

Na území města Tábora se vyskytují půdní typy glej, fluvizem, kambizem nebo kambizem typická kyselá varieta (Syntetická půdní mapa ČR – C – 3 Tábor).

6.1.5 Hydrologické poměry

Město spadá do povodí řeky Lužnice. Levobočným přítokem je Větrovský potok, na němž jsou vybudovány dva rybníky. Na lokalitě se nacházejí vodní prameniště tvořící další dva levobočné přítoky řeky Lužnice (ČÚZK, 2010).

6.1.6 Klimatologické poměry

Podnebí je poměrně homogenní, dle Quitta nižší severní část patří do mírně teplé oblasti MT 11, zbytek do MT 10, pouze nevyšší části náležejí do chladnějších mírně teplých oblastí MT 7 a MT 5 Podnebí je tedy mírně teplé a sušší (Culek, 1995).

Město Tábor se nachází právě v oblasti MT 7:

- počet jasných dní: 40–50
- počet zatažených dní: 120–150
- dny se sněhovou pokrývkou: 50–60
- suma ve vegetačním období: 200–250

- počet letních dní: 40–50
- dny s průměrnými teplotami 10° C a více: 140–160
- počet dní s mrazem: 110–130
- počet ledových dní: 30–40
- průměrná lednová teplota: -2– - 3
- průměrná červencová teplota: 17–18
- průměrná dubnová teplota: 7–8
- průměrná říjnová teplota: 7–8
- průměrná počet dní se srážkami 1 mm a víc: 90–100
- suma srážek ve vegetačním období: 350–400
- suma srážek v zimním období: 200–250 (Atlas podnebí Česka, 2007)

7. VÝVOJ MĚSTSKÉ ZÁSTAVBY

7.1 Historický vývoj Tábora

7.1.1 Před založením města

Na místě současného města bylo zaznamenáno poměrně intenzivní osídlení z doby halštatské a laténské. Nález známé bronzové figurky kance vedl k předpokladu, že na území budoucího středověkého města bylo ve 2. století př. Kr. vybudováno keltské oppidum. Tento názor lze na základě nejnovějších výzkumů s určitostí vyloučit, nicméně menší osídlení z doby laténské vyloučit nelze.

Obrázek č. 13 – Historické opevnění a předměstí dnešního Křížikova náměstí

Dále bylo v historickém jádře města, díky archeologickým výzkumům, prokázáno osídlení ze 13. století. Předpokládá se, že koncem 13. století zde Vítkovci založili poměrně rozsáhlou osadu, pojmenovanou Hradiště. Díky dochovaným pozůstatkům staveb, které nesou známky požáru, se uvádí souvislosti se snahou Přemysla Otakara II. O založení nového královského města. Přemysl Otakar II. nechal v letech 1270 – 1272 celý prostor budoucího města oběhnat hradbou a na jihozápadním okraji plánované výstavby vybudovat hrad. K rozvoji osídlení již díky smrti Přemysla Otakara II. nedošlo a plocha města nebyla až do 15. století souvisle osídlena (Vítejte na Tábořsku, 2006).

7.1.2 Husitský Tábor

Tábor byl založen na jaře roku 1420 husity a pojmenován podle hory Thabor u Nazaretu, v dnešním Izraeli. Založení města navázalo na tradici husitských náboženských poutí na hory. Zakladatelé města, pocházející z celých Čech, byli odhodláni vytvořit nové společenství, odmítající lidské zákony a řídicí se pouze zákonem Božím. Z počátku zde byly realizovány ideály křesťanského komunismu, kdy si teoreticky byli všichni lidé rovni.

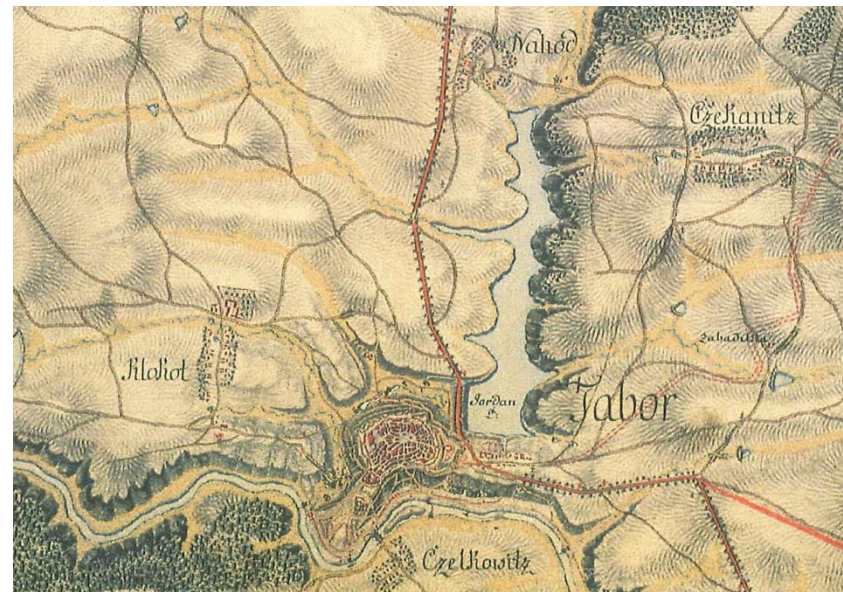
Táborská obec měla od počátku vlastní vojsko, s pomocí jehož se pořádaly úspěšné výpady do okolí. Uloupený majetek byl hlavním zdrojem příjmů táborského společenství. Město se rychle rozrůstalo a dosáhlo až 3 000 obyvatel, ovšem táborský komunismus vydržel pouhého půl roku, do podzimu 1420. Výběrem dávek od vesnických poddaných se Tábor stal feudální vrchností, která přijala zvyky jiných držitelů půdy. Po bitvě u Lipan byla husitské obci udělena městská práva po vzoru Starého města pražského. Tábor se tak stal plnoprávným královským městem se znakem. Rok 1452 je považován za konec husitského Tábora, zapříčinil jej Jiří z Poděbrad dobytím města.

7.1.3 Další vývoj a události

Roku 1492 byla na východním okraji města vybudována vodní nádrž, která měla vyřešit problémy se zásobováním vody. Nádrž, pojmenovaná podle řeky Jordán ve Svaté zemi, vznikla přehrazením Tismenického potoka. Voda z ní byla vytlačena do vodárenské věže, odkud přitékala do sedmi městských kašen. Na počátku 16. století byla ve městě dokončena stavba chrámu Proměnění Krista Pána na hoře Tábor. Ve stejném období město postihl rozsáhlým požár, kdy vyhořelo 366 domů a značně poškozený byl i hrad Kotnov. O 66 let později, v roce 1599 se požár opakoval a tentokrát bylo zničeno více než 250 domů.

V roce 1750 došlo k velkému rozvoji díky povýšení Tábora na město krajské, kterým byl až do roku 1848. Toto povýšení bylo uděleno Marii Terezií. Město Tábor se stalo prvním městem, ve kterém bylo otevřeno reálné gymnázium – první střední škola svého typu s výlučně českým vyučovacím jazykem. V době založení, 4. října 1862, panovala na našem území rakouská monarchie. Od roku 1872 začala větší výstavba táborského Nového města. Rozrůstání vedlo od hradeb a bran Starého města směrem k nově vybudované železnici z roku 1871, jež vedla z Prahy přes Tábor do Vídně. Dne 21. června 1903 byla zprovozněna první elektrická železnice v celém Rakousko-Uhersku, elektrická dráha Tábor – Bechyně, od Ing. Františka Křižíka

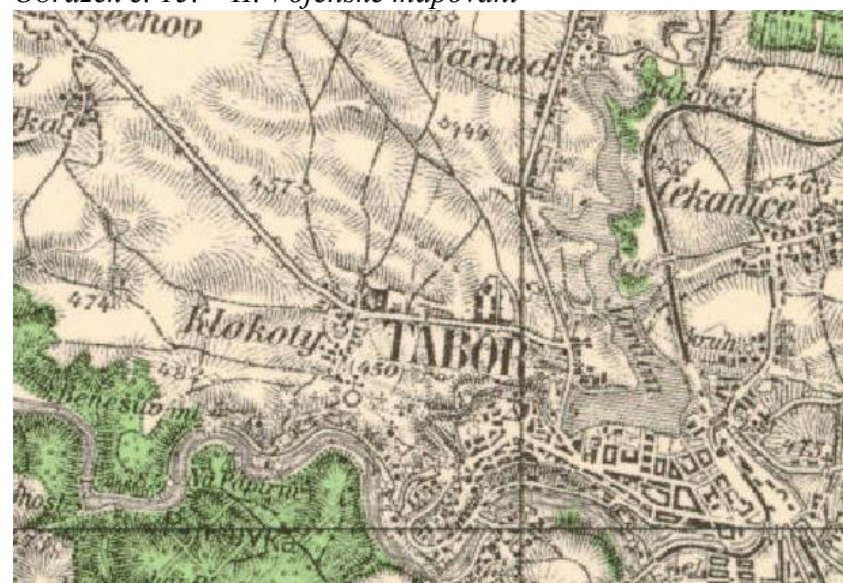
V roce 1932 začíná novodobá historie Tábora jako posádkového města, stavba kasáren Jana Žižky a bydlení pro vojáky. Po osvobození města 1945 je zde zřízena vojenská posádka, největší v jižních Čechách. Roku 1961 je město vyhlášeno památkovou rezervací a národní kulturní památkou (Hubičková, Vybíral, 2013).

Obrázek č. 14 – I. Vojenské mapování

Obrázek č. 15. – II. Vojenské mapování

Obrázek č. 16 – III. Vojenské mapování

7.2 Pražské sídliště

Koncept Pražského sídliště vznikl v ateliérech SURPMO pod vedením architekta Slavíka koncem 50. let minulého století. Prostorově bylo sídliště vymezeno na východě údolím vyběhujícím od Tismenického potoka k severu. V místě údolí je dnes park oddělující sídliště od areálu kasáren. Na jihu tvořila hranici písecká silnice, dnes ulice Kpt. Jaroše oddělující novou zástavbu od Klokot. Rozhodující část sídliště včetně vybavenosti byla postavena v šedesátých letech, přibližně do roku 1968. Sídliště bylo stavěno podle kvalitního modernistického konceptu. Mělo dořešený parter, dokončenou základní vybavenost a na dlouhou dobu i dostatek parkovacích a odstavných stání pro osobní auta. Pozdější dostavby, převážně družstevních domů, již nedosahují kvalit parteru starších částí sídliště.

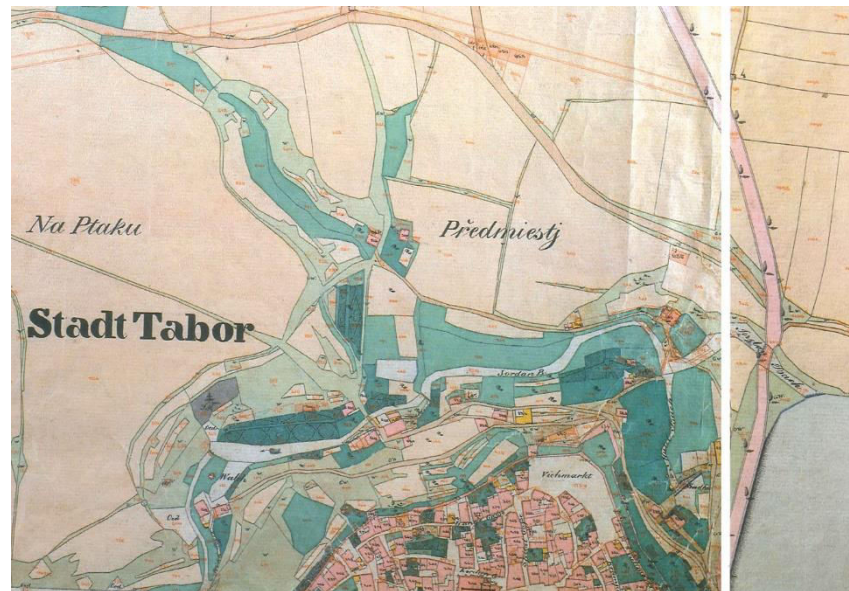
7.3 Pražské předměstí

Nejstarší částí prostoru za jordánskou hrází je Pražské předměstí. Je zde zástavba rodinných domů doplněná o domy bytové – ty vznikali v padesátých letech a jsou převážně cihlové. Jsou situovány jižně od ulice Kpt. Jaroše a jsou odděleny polootevřenými vnitrobloky. Severně od třídy Kpt. Jaroše je nyní převážně opuštěný komplex kasáren, který v současnosti prochází přestavbou (Zita, 2010)

Obrázek č. 17 – Vojenská kasárna 30. léta 20. století

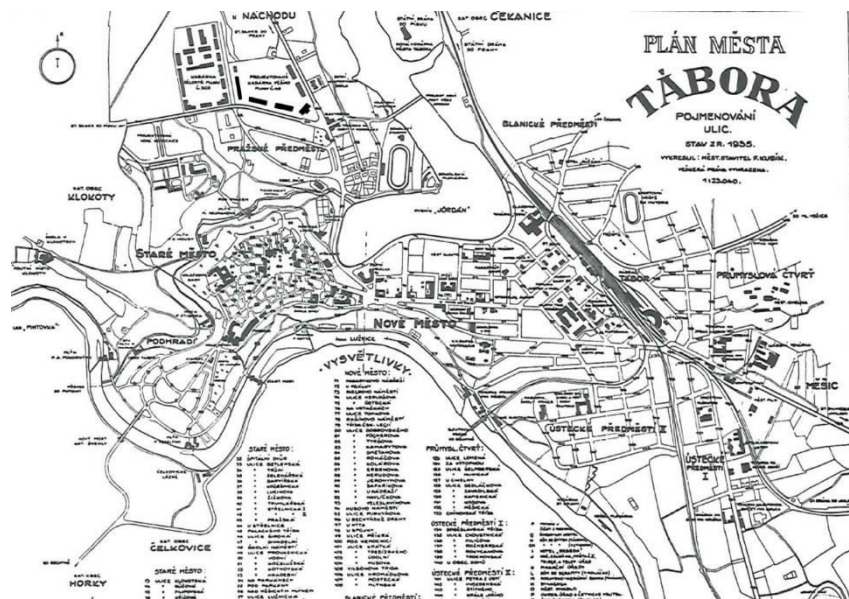
7.4 Vývoj zástavby obytného souboru

Obrázek č. 18 – Mapa stabilního katastru 1830

Obrázek č. 20 – Plán města 1948

Obrázek č. 19 – Plán města 1935

Obrázek č. 21 – Letecký snímek území 2013

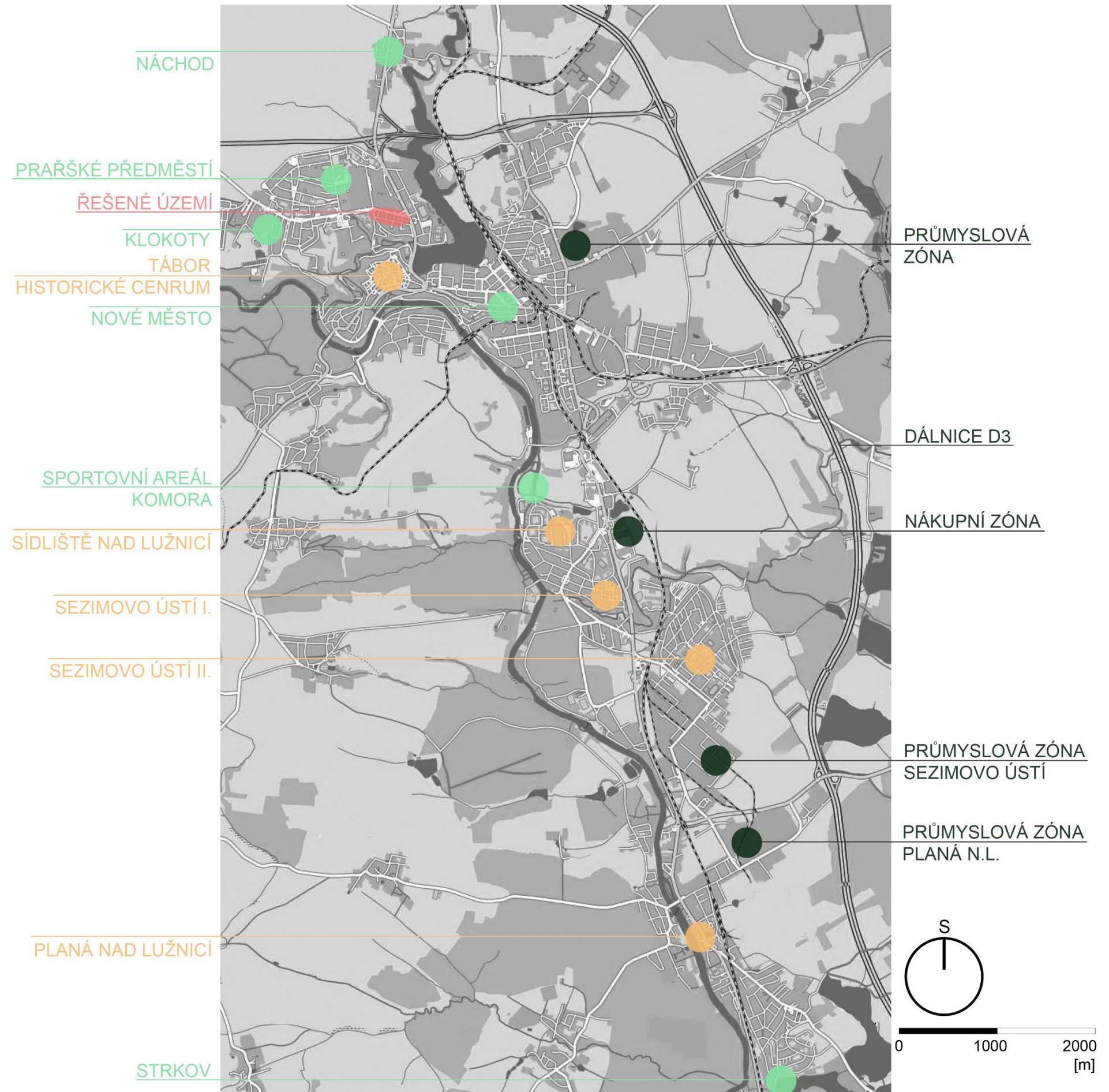
8. METODIKA PRÁCE

Při zpracování analýz území se autorka zaměřila na rozbor širších územních vztahů i samotného vybraného území. Inventarizace zeleně proběhla od 23. do 30. 7 2014 a vycházela z učebního materiálu ŠIMEK, P. Vyhodnocení dendrologického potenciálu objektu – osnova učebního textu – koncept. Lednice MZLU v Brně, Ústav biotechniky zeleně v Lednici, 2010. Zajištěné informace byly na místě zakresleny ručně do mapy a později převedeny do digitální podoby. Ostatní analýzy vychází z vlastního terénního průzkumu, při kterých byla pořízena současná fotodokumentace a z průzkumů příslušných institucí (Památkový ústav Tábor, Stavební úřad Tábor, ČUZK Tábor).

9. ANALÝZY ÚZEMÍ

9.1 Širší vztahy Tábor

Mapa širších vztahů znázorňuje lokalizaci řešeného území v rámci města Tábor a přilehlého okolí. V mapě jsou vyznačeny důležité části města, kterými jsou historické centrum, Nové město, Pražské sídliště a Klokoty, jež bezprostředně na území navazují. Území se nachází v městské části Pražské předměstí, která leží na hlavním dopravním tahu protínající celé město.

9.2 Širší vztahy Pražské předměstí

Tato mapa širších vztahů znázorňuje již bezprostřední okolí bytového komplexu. Na západní straně od řešeného území je situován sportovní areál, do kterého denně směřuje velké množství obyvatel města. Sportovní areál zahrnuje jediný plavecký stadion ve městě spolu s největším fotbalovým hřištěm a atletickým stadionem.

Severní strana je ohraničena budovami vojenské správy a v současnosti nevyužívaným vojenským areálem, jež byl velice důležitou součástí historie města. Vybrané území leží na spojnici historického centra a Pražského sídliště, kde se nachází areál táborské nemocnice spolu s hojně navštěvovaným obchodním centrem této části města. Obytný komplex je složen z jedné strany otevřenými vnitroblok. Jižně orientované otevřené strany zajišťují panoramatický pohled na historické centrum města, které je odděleno Holečkovými sady.

Východiskem analýz širších vztahů je částečné odclonění řešeného území od vytížené dopravní komunikace, na které se nachází a omezit hlukovou zátěž v prostorách polosoukromého prostranství bytového komplexu. Zachování orientace otevřené strany na jižní expozici by mělo být zachováno a ještě podpořeno.

9.3 Analýza dopravy

Komunikace III. třídy na ulici Kapitána Jaroše je spojnicí Pražského sídliště a centra města, po které je vedena městská hromadná doprava se zastávkou. Dále se v prostoru řešeného území nacházejí místní komunikace, parkovací plochy a pěší tahy. Rozmístění parkovacích ploch odpovídá logickému uspořádání v bytovém komplexu, avšak forma provedení je nevhodná. Pěší trasy a rozptylové pěší plochy na území představují riziko kolize s automobilovou dopravou. Ulice Dukelských bojovníků je jedinou možnou příjezdovou komunikací do vilové čtvrti na Pražském předměstí. Jedná se o ulici hojně využívanou chodci, kteří směřují z historického centra do severní části města. Po této ulici je v územním plánu navržena cyklistická stezka napojující se na již existující trasu z části vedou po ulici Kpt. Jaroše.

Na základě analýzy dopravy je nutné navrhnout vyhovující formu parkovacích ploch, které v současné době prostory vnitrobloku tříští na nevyužívané plochy tak, aby umožňovala nerušený pohyb obyvatel a zároveň nedocházelo k možným kolizím s automobilovou dopravou.

9.4 Technické sítě

Technické sítě vedoucí přes vybrané území jsou situovány převážně po obvodu hranice území. Kanalizační a vodovodní potrubí jsou zavedena mezi budovy v místech, která jsou určena pro parkování. Velice výrazným prvkem technických sítí je umístění budova trafostanice přístupná z obou ulic, jež vymezují území.

Na základě řešení, kde je hlavním cílem zlepšit formu parkovacích ploch za účelem snoubení pobytu i parkování, není brán zřetel na finanční náročnost přeložek, předcházejících samotné stavební činnosti. Při tvorbě návrhu není finanční hledisko limitujícím prvkem.

LEGENDA

 VODOVOD

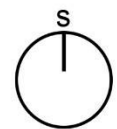
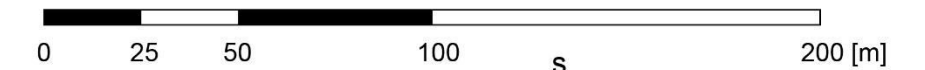
 KANALIZACE

 DÁLKOVÝ OPTICKÝ
KABEL

 STŘEDOTLAKÉ
PLYNOVODY

 CENTRÁLNÍ ZÁSOBOVÁNÍ
TEPLEM

 NADZEMNÍ ELEKTRICKÉ
VEDENÍ 220 KV

 TRAFOSTANICE

 HRANICE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

9.5 Systém zeleně

Analýza širších vztahů ukazuje umístění veřejné městské zeleně v okolí řešeného území. Z mapy je patrný postupný přechod přírodě podobné vegetace, kterou v tomto případě reprezentuje Lesopark Pintovka, v ryze městskou plochu zeleně, tedy například Park U Popraviště. Tento park slouží jako rekreační zóna obyvatel Pražského sídliště a okolí. Mezi velice významné části systému zeleně ve městě Tábor patří Holečkovy sady. Tyto sady vznikly již počátkem 19. století a k městu neodmyslitelně patří. Z vybraného území je možno vidět panorama historického centra zasazeného do korun stromů Holečkových sadů. Také je nutné zmínit Botanickou zahradu Tábor, která patří mezi nejstarší botanické zahrady v České republice.

Z analýzy systému zeleně je východiskem pro návrh zachování vizuální vazby na Holečkovy sady, jež představuje nejdůležitější pozitivum řešeného území.

LEGENDA

 PLOCHY ZELENĚ

 ZÁSTAVBA

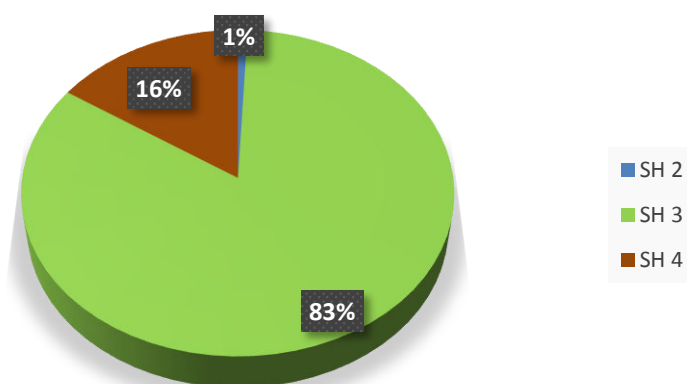
 HRANICE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

9.6 Inventarizace zeleně

Na území bylo zjištěno celkem 128 stromů a 176 keřů, jejichž zaznamenané hodnoty jsou uvedeny v následujících inventarizačních soupiskách stromů a keřů. Převážná část dřevin se nachází v dobrém zdravotním stavu, avšak zejména se jedná o jehličnaté stromy, které v daných nadmořských výškách vypadají nevzhledně. Vnitřní uspořádání jednotlivých vnitrobloků je založeno na střídání zarostlých ploch s plochami travnatými bez dřevinné vegetace. Vzrostlé dřeviny se nacházejí na zatravněných prolukách parkovišť a prostor se tak stává nepřehledným. Díky keřovému patru zde vznikají temná zákoutí představující potenciální nebezpečí, viz mapa v přílohové části práce.

V návrhu je počítáno s převážným odstraněním původních dřevin za účelem zpřehlednění prostoru a zachovány jsou pouze druhy vhodné do 3. vegetačního stupně, které nebudou v rozporu s navrhovaným řešením.

Graf č. 1: Sadovnická hodnota stromů

Poř. č. stromu	Taxon (Rod-druh-vnitrodruhová jednotka)	Taxační atributy				P.a. T/V	Kvalitativní atributy											
		Výška (m)	Šířka koruny (m)	Báze koruny (m)	Výčetní tloušťka (cm)		1-5	1-5	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-5	1-5
1	<i>Abies alba</i>	20	2	8	30	v	4	3		1		2-3		1	1		3	4
2	<i>Abies alba</i>	22	1	10	45	v	4	3		1							3	3
3	<i>Pinus sylvestris</i>	23	1	7	47	v	4	4		1		3	2	1			3-4	3-4
4	<i>Betula pendula</i>	15	2	10	28	v	4	2					1	1			3	3
5	<i>Betula pendula</i>	15	2	12	25/26	v	4	2		1		3	1	1	1		3	3
6	<i>Betula pendula</i>	15	2	7	20	v	4	2									3	3
7	<i>Betula pendula</i>	17	1	9	20	v	4	3	3	1				1	2		3	3
8	<i>Abies alba</i>	10	0	9	25	v	4	2	1			2	1				3	3
9	<i>Abies alba</i>	10	0	8	24	v	4	3				1					3	3
10	<i>Larix decidua</i>	18	2	6	33	v	4	2				1					3	3
11	<i>Larix decidua</i>	18	4	6	29	v	4	2						1			3	3
12	<i>Tilia cordata</i>	9	0	7	28	v	3	1									3	3
13	<i>Fagus sylvatica</i>	3	0	1,8	10	v	2	1									3	3
14	<i>Pinus nigra</i>	3,5	0	1,8	15	v	2	1					1				3	3
15	<i>Pinus nigra</i>	4	0	2,5	22	v	3	1									3	3
16	<i>Acer platanoides</i>	1,4	1	0,5	2	v	1	2					2				3	3
17	<i>Fraxinus ornus</i>	4	0	3	10/9/9	v	2	1		1		2	2				3	4
18	<i>Pinus sylvestris</i>	1,4	0	1,5	4	v	1	2				1	2				3	3
19	<i>Pinus sylvestris</i>	2,5	1	1	6	v	2	3		1		1	3				3	4
20	<i>Pinus sylvestris</i>	30	1,5	4	8/8	v	3	3	1	2		2	3	1			3	4
21	<i>Betula pendula</i>	1,5	0	1,5	4	v	3	1	1				1	2			3	4
22	<i>Abies alba</i>	25	1,6	9	42	v	4	2	1	1							3	3
23	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	14	1	6	18/12/17	v	4	3				2	2	2			4	4
25	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Globosum'	3,5	2	1,5	6	v	2	3	2					1			3	3
24	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	14	1,6	4	25/8	v	4	2				1	2				3	3

Tabulka 2: Inventarizační soupiska stromů

Poř. č. stromu	Taxon (Rod-druh-vnitrodruhová jednotka)	Taxační atributy				P.a.	Kvalitativní atributy											
		Výška (m)	Šířka koruny (m)	Báze koruny (m)	Výčetní tloušťka (cm)	T/V	1-5	1-5	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-5	1-5
26	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Globosum	7	1,5	6	30	v	4	2		2	1						3	3
27	<i>Pinus rotundata</i>	5	0	5	21	v	4	4				1	2	2			4	4
28	<i>Pinus nigra</i>	5	0	3	10/8/8	v	2	1				2	1				3	3
29	<i>Pinus nigra</i>	7	0	5	20	v	3	1									3	3
30	<i>Larix decidua</i>	25	0	10	63	v	4	2						1			3	3
31	<i>Pinus nigra</i>	6	0	6	20/15	v	4	3				2	2				3	3
32	<i>Tilia cordata</i>	10	0,5	8	40	v	4	3				2	1				3	3
33	<i>Magnolia soulangeana</i>	1	0	0,5	1	v	1	1									3	3
34	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	4	1,6	2	18	v	3	2		1					1		3	3
35	<i>Pinus sylvestris</i>	2	0	1,5	15	v	2	1				1	1				3	3
36	<i>Picea abies</i>	7	0	3,5	17	v	3	2		1							3	3
37	<i>Pinus nigra</i>	7	0	5	13	v	3	3	1	2			2	2			4	4
38	<i>Pinus nigra</i>	8	0	7	21	v	3	2	1	1			1				3	3
39	<i>Pinus nigra</i>	4	0	7	13/18	v	3	3				2	2				3	3
40	<i>Pinus rotundata</i>	3	0	5	12/10/12	v	3	2				2	3				4	4
41	<i>Populus nigra</i>	25	2	7	75	v	4	2									3	3
42	<i>Castanea sativa</i>	7	0	6	12/18	v	3	2				2	1				3	3
43	<i>Juglans regia</i>	5	0	4	12	v	2	3					1				3	3
44	<i>Prunus avium</i>	12	1	7	31	v	4	3	1	2		2	1				3	3
45	<i>Prunus avium</i>	3	0	45	9	v	1	2	1				1				3	3
46	<i>Picea abies</i>	18	1,5	10	44	v	4	1	1	1				1			3	3
47	<i>Abies sp.</i>	19	1	7	58	v	4	3									3	3
48	<i>Abies sp.</i>	16	0	7	38	v	4	2	2	1				1			3	3
49	<i>Betula pendula</i>	20	1	12	55	v	4	3		2		1	1				3	3
50	<i>Betula pendula</i>	19	2	9	53	v	4	3		1			1				3	3

Tabulka 3: Inventarizační soupiska stromů

Poř. č. stromu	Taxon (Rod-druh-vnitrodruhová jednotka)	Taxační atributy				P.a. T/V	Kvalitativní atributy												
		Výška (m)	Šířka koruny (m)	Báze koruny (m)	Výčetní tloušťka (cm)		1-5	1-5	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-5	1-5
51	<i>Picea abies</i>	20	0	9	33	v	4	2							1			3	3
52	<i>Picea abies</i>	18	0	8	26	v	4	2							1			3	3
53	<i>Ulmus laevis</i>	9	0	7	28	v	4	2	1	3		2	1					3	3
54	<i>Pinus nigra</i>	16	1	10	40	v	4	2					1	1				3	3
55	<i>Picea abies</i>	1,6	0	1	3	v	1	4	3			3	2					4	4
56	<i>Picea abies</i>	7	0	2	12	v	2	3	1									3	3
57	<i>Picea abies</i>	9	0	3	15	v	3	3				3		1		1	3	4	
58	<i>Picea abies</i>	13	0	3	18	v	3	3				3	1	1		1	3	4	
59	<i>Picea abies</i>	12	0	4	25	v	4	3				3	1	1		1	3	4	
60	<i>Picea abies</i>	10	0	3	20	v	4	3		1		3	1	1		1	3	4	
61	<i>Abies concolor</i>	8	0	3	14	v	3	3	1	1		2	1	1			3	3	
62	<i>Betula pendula</i>	22	1,6	12	47	v	4	3		2		2	2		2		4	4	
63	<i>Corylus sp.</i>	14	1	10	36	v	4	2	1	1		1	1	1	1	1	3	3	
64	<i>Picea pungens</i>	16	2	7	35	v	4	2	1				1				3	3	
65	<i>Picea abies</i>	13	2	7	33	v	4	2	1								3	3	
66	<i>Picea abies</i>	1,6	0	1,5	5	v	1	1									3	3	
67	<i>Pinus silvestris</i>	18	1	7	36	v	4	4		1		2	1				3	3	
68	<i>Betula pendula</i>	22	1	12	55	v	4	3		2	1		1				3	3	
69	<i>Prunus sp.</i>	7	1	7	15	v	4	3	3	3	1	2	2	1			3	3	
70	<i>Picea pungens</i>	3	0	4	10	v	2	4	2			2	1				4	4	
71	<i>Pinus nigra</i>	6	0	3	15	v	3	2	1				1	2			3	3	
72	<i>Pinus nigra</i>	6	0	4	18	v	3	2					2				3	3	
73	<i>Pinus nigra</i>	2	0	1	4	v	1	3				2	1				3	3	
74	<i>Pinus nigra</i>	6	0	5	13/14/18	v	3	2				3	3	1			3	3	
75	<i>Pinus flexilis</i>	18	1,5	15	55	v	4	2		1			1				3	3	

Tabulka 4: Inventarizační soupiska stromů

Poř. č. stromu	Taxon (Rod-druh-vnitrodruhová jednotka)	Taxační atributy				P.a.	Kvalitativní atributy											
		Výška (m)	Šířka koruny (m)	Báze koruny (m)	Výčetní tloušťka (cm)	T/V	1-5	1-5	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-5	1-5
						Pěstební tvar	Vývojové stádium	Fyziologická vitalita	Poranění kmene	Poranění koruny	Dř.houby, hniloby, dutiny	Chybné větvení	Nepříz. těžké a geometr.	Suché části koruny	Příznaky v kořen.prostoru	Jiná poškození	Biomech.vitalita celkem	Sadovnická hodnota
76	<i>Acer platanoides</i>	12	1	8	24	v	3	2				3	2		1		3	3
77	<i>Betula pendula</i>	22	1,5	10	52	v	4	3		2			1		1		3	3
78	<i>Picea abies</i>	14	1	6	20/25	v	4	3				3	2	1			3	3
79	<i>Picea abies</i>	12	1,6	5	17/18	v	4	3				3	2	1			3	3
80	<i>Thuja plicata</i>	9	0	1,8	12	v	4	2		1							3	3
81	<i>Pinus mugo</i>	1,5	0	2,5	??	v	4	3					1	1			3	3
82	<i>Pinus sylvestris</i>	18	1	9	43	v	4	1		1			2	1			3	3
83	<i>Picea abies</i>	20	1	5	23	v	4	3	1	1		2	1				3	3
84	<i>Picea abies</i>	18	0	4	19	v	4	3	1	1		2	1	1			3	3
85	<i>Betula pendula</i>	17	1,6	12	43	v	4	4		2		1	1	1	1		4	4
86	<i>Thuja plicata</i>	2	0	1,3	6	v	2	1									3	3
87	<i>Rhus typhina</i>	8	2	10	24/18	v	4	1	2	2		1	3				3	3
88	<i>Picea abies</i>	22	0	12	42	v	4	2	1								2	2
89	<i>Pinus sylvestris</i>	18	0	10	40	v	4	4		2			2	2			3	3
90	<i>Acer platanoides</i>	6	0	4	mnohokmen	v	3	2				3	3				3	3
91	<i>Pinus nigra</i>	12	1	10	35	v	4	2	1				1				3	3
92	<i>Pinus nigra</i>	10	1	8	27	v	4	3					1				3	3
93	<i>Quercus robur</i>	17	1,6	22	136	v	4	3		2		1					3	3
94	<i>Picea abies</i>	16	2	7	35	v	4	2	1								3	3
95	<i>Picea abies</i>	17	2	8	40	v	4	4	1	1	2		2	1	2		4	4
96	<i>Abies alba</i>	18	1,5	8	43	v	4	3	2					1			3	3
97	<i>Abies alba</i>	14	1,5	7	35	v	4	4				1		1			4	4
98	<i>Abies alba</i>	14	3	7	33	v	4	4				1		1			4	4
99-128	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Globosum	7	1,5	6	30	v	4	2		2	1						3	3

Tabulka 5 a 6: Inventarizační soupiska keřů

Druh VP	Číslo VP	Taxon	Ø výška VP	Ø šířka VP	Sadov. H.	% zastoup.	Pěstební tvar
k	46	<i>Viburnum lantana</i>	1,2	1	2	100	v
k	49	<i>Syringa vulgaris</i>	1,6	0,5	2	100	v
k	50	<i>Syringa vulgaris</i>	1,6	0,5	2	100	v
k	51	<i>Syringa vulgaris</i>	1,6	0,5	2	100	v
k	51	<i>Forsythia x intermedia</i>	4	3	2	100	v
k	52	<i>Cotoneaster horizontalis</i>	3	2	2	100	v
k	53	<i>Beberis thumbergii</i>	1	2	2	100	v
k	54	<i>Carpunis betulus</i>	1,8	1,8	2	100	t
sk	55	<i>Carpunis betulus</i>	1,6	1	2	30	t
		<i>Ligustrum vulgare</i>	1,6	1	2	70	t
sk	56	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,8	1	2	100	t
k	57	<i>Forsythia x intermedia</i>	3,5	5	2	100	v
k	58	<i>Swida sanguinea</i>	3	4	2	100	v
sk	59	<i>Rosa canina</i>	1,5	7	2	30	t
		<i>Ligustrum vulgare</i>	1,5	7	2	70	t
k	60	<i>Syringa vulgaris</i>	6	6	2	100	v
k	61	<i>Corylus avellana</i>	4	4	2	100	v
sk	62	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,5	0,7	2	90	t
sk	62	<i>Syringa vulgaris</i>	1,5	0,7	2	10	t
sk	63	<i>Ligustrum vulgare</i>	3	4	2	10	v
		<i>Syringa vulgaris</i>	3	4	2	40	v
		<i>Forsythia x intermedia</i>	3	4	2	50	v
sk	64	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,8	1,5	2	100	t
sk	65	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,8	1,5	2	60	t
		<i>Sambucus nigra</i>	1,8	1,5	2	40	t
k	66	<i>Kerria japonica</i>	2	3	2	100	v
k	67	<i>Syringa vulgaris</i>	5	6	2	100	v
sk	68	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,5	0,7	1	100	t
sk	69	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,5	0,6	2	100	t
k	70	<i>Forsythia ovata</i>	1,7	3	2	100	v
k	71	<i>Ligustrum vulgare</i>	0,5	0,3	2	100	v
sk	72	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,4	0,6	2	100	t
sk	73	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,3	0,6	2	100	t
sk	74	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,3	0,6	2	100	t
k	75	<i>Syringa vulgaris</i>	3	3	2	100	v
k	76	<i>Syringa vulgaris</i>	3	3	2	100	v
sk	77	<i>Ligustrum vulgare</i>	1	0,5	2	100	t
k	78	<i>Ligustrum vulgare</i>	2,5	2	2	100	v
k	79	<i>Rosa canina</i>	1,3	1	2	100	t
k	80	<i>Forsythia x intermedia</i>	2	2	2	100	t
sk	81	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,6	0,5	2	100	t
k	82	<i>Crataegus laevigata</i>	2	3	2	100	v
sk	83	<i>Spiraea wanhoutei</i>	2,5	3	2	100	v
k	84	<i>Cornus mas</i>	7	7	2	100	v

Druh VP	Číslo VP	Taxon	Ø výška VP	Ø šířka VP	Sadov. H.	% zastoup.	Pěstební tvar
k	1	<i>Taxus baccata</i>	5	4	3	100	v
sk	2	<i>Cornus mas</i>	6	5	2	100	v
k	3	<i>Ribes aplinum</i>	0,8	0,8	2	100	t
k	4	<i>Ribes aplinum</i>	1,3	1	3	100	t
k	5	<i>Ribes aplinum</i>	1,3	1	3	100	t
k	5	<i>Ribes aplinum</i>	1,3	1	3	100	t
k	7	<i>Spiraea wanhoutei</i>	2	1,5	1	100	v
k	8	<i>Cotoneaster bulattus</i>	1,8	1,8	1	100	v
k	9	<i>Philadelphus coronarius</i>	2	1,5	2	100	v
k	10	<i>Ribes aplinum</i>	1,3	0,8	3	100	t
k	11	<i>Symphoricarpos dooreenboosii</i>	1,3	1	2	100	t
k	12	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,4	1,4	1	100	t
sk	13	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,8	6	2	100	t
sk	14	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,8	6	2	100	t
sk	15	<i>Syringa vulgaris</i>	3	5	2	100	v
sk	16	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,5	1,5	2	100	t
sk	17	<i>Syringa vulgaris</i>	4	6	2	100	v
sk	18	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1,6	1	100	t
sk	19	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1,6	2	100	t
sk	20	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1,6	2	100	t
k	21	<i>Spiraea chinensis</i>	1,6	3	2	100	v
k	22	<i>Cotoneaster horizontalis</i>	0,3	2	2	100	v
k	23	<i>Forsythia ovata</i>	4	4	2	100	v
k	24	<i>Spiraea chamaedrifolia</i>	1,3	2	2	100	v
sk	25	<i>Cotoneaster divariatus</i>	1,4	2	2	100	v
k	26	<i>Juniperus x media</i>	1,5	3	2	100	v
k	27	<i>Juniperus x media</i>	1,5	2,8	2	100	v
k	28	<i>Syringa vulgaris</i>	1,8	1,5	2	100	t
k	29	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	2	2	100	v
k	30	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,4	1,5	2	100	t
k	31	<i>Syringa vulgaris</i>	5	6	2	100	v
k	32	<i>Syringa vulgaris</i>	5	4	2	100	v
k	33	<i>Smabucus nigra</i>	4	5	2	100	v
sk	34	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	100	t
sk	35	<i>Spiraea douglasii</i>	2	2	1	100	t
k	36	<i>Crataegus laevigata</i>	4	3	2	100	v
k	37	<i>Taxus baccata</i>	2	2	2	100	v
k	38	<i>Taxus baccata</i>	2	1,5	2	100	v
k	39	<i>Spiraea chinensis</i>	1,5	1,5	2	100	t
sk	40	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,3	1	2	100	t
sk	41	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,3	1	2	100	t
sk	42	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,3	1	2	100	t
sk	43	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,3	1	2	100	t
sk	44	<i>Philadelphus coronarius</i>	1,8	1	2	100	t
k	45	<i>Spiraea wanhoutei</i>	2	4	2	100	v

Tabulka 7 až 9 : Inventarizační soupiska keřů

Druh VP	Číslo VP	Taxon	Ø výška VP	Ø šířka VP	Sadov. H.	% zastoup.	Pěstební tvar
k	85	<i>Spiraea wanhoutei</i>	2	2	2	100	v
sk	86	<i>Spiraea wanhoutei</i>	3	4	2	100	v
sk	87	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	0,6	2	10	t
		<i>Ligustrum vulgare</i>	1,5	0,6	2	90	t
k	88	<i>Forsythia ovata</i>	3	3	2	100	v
sk	89	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,5	0,6	2	100	t
sk	90	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,3	0,7	2	100	t
k	91	<i>Taxus baccata</i>	2,5	3	2	100	t
sk	92	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,3	0,7	2	100	t
k	93	<i>Ilex</i>	2	1,5	2	100	t
k	94	<i>Ilex</i>	1	1	2	100	t
k	95	<i>Ilex</i>	1	1	2	100	t
k	96	<i>Juniperus chinensis</i>	1,3	1,5	2	100	v
sk	97	<i>Swida alba</i>	2	0,5	2	40	v
		<i>Ligustrum vulgare</i>	2	0,5	2	60	v
sk	98	<i>Swida alba</i>	2,5	1	2	100	v
k	99	<i>Swida alba</i>	1,3	1	3	100	v
k	100	<i>Swida sanguinea</i>	1,6	2	2	100	v
k	101	<i>Ligustrum vulgare</i>	2	2	2	100	v
k	102	<i>Swida sanguinea</i>	2	1,5	2	100	v
k	103	<i>Forsythia ovata</i>	2	1,5	2	100	t
k	104	<i>Forsythia ovata</i>	2	1,5	2	100	t
sk	105	<i>Spiraea wanhoutei</i>	2	3	2	100	v
sk	106	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,5	1	2	80	t
		<i>Parthenocissus tricuspidata</i>	1,5	1	2	10	t
		<i>Spiraea douglasii</i>	1,5	1	2	10	t
k	107	<i>Forsythia x intermedia</i>	3	4	2	100	v
sk	108	<i>Syringa vulgaris</i>	4	7	2	100	v
sk	109	<i>Spiraea chaedryfolia</i>	1	0,6	3	100	t
sk	110	<i>Symphoricarpos albus</i>	1	0,5	2	100	t
k	111	<i>Rosa rugosa</i>	1,8	1,5	2	100	t
k	112	<i>Forsythia ovata</i>	1,8	1,5	2	100	t
sk	113	<i>Symphoricarpos albus</i>	1	0,5	2	100	t
k	114	<i>Spiraea chaedryfolia</i>	0,8	0,4	2	100	t
k	115	<i>Symphoricarpos albus</i>	0,8	0,4	2	100	t
sk	116	<i>Spiraea wanhoutei</i>	10	0,5	2	100	t
k	117	<i>Rosa canina</i>	3	4	2	100	v
k	118	<i>Forsythia ovata</i>	2	2	2	100	t
k	119	<i>Juniperus x media</i>	3	6	2	100	v
k	120	<i>Sambucus nigra</i>	3	1,5	2	100	v
k	121	<i>Philadelphus coronarius</i>	1,5	1	2	100	t
sk	122	<i>Swida sanguinea</i>	1,8	1,5	2	100	v
sk	123	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	100	t
sk	124	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	80	t

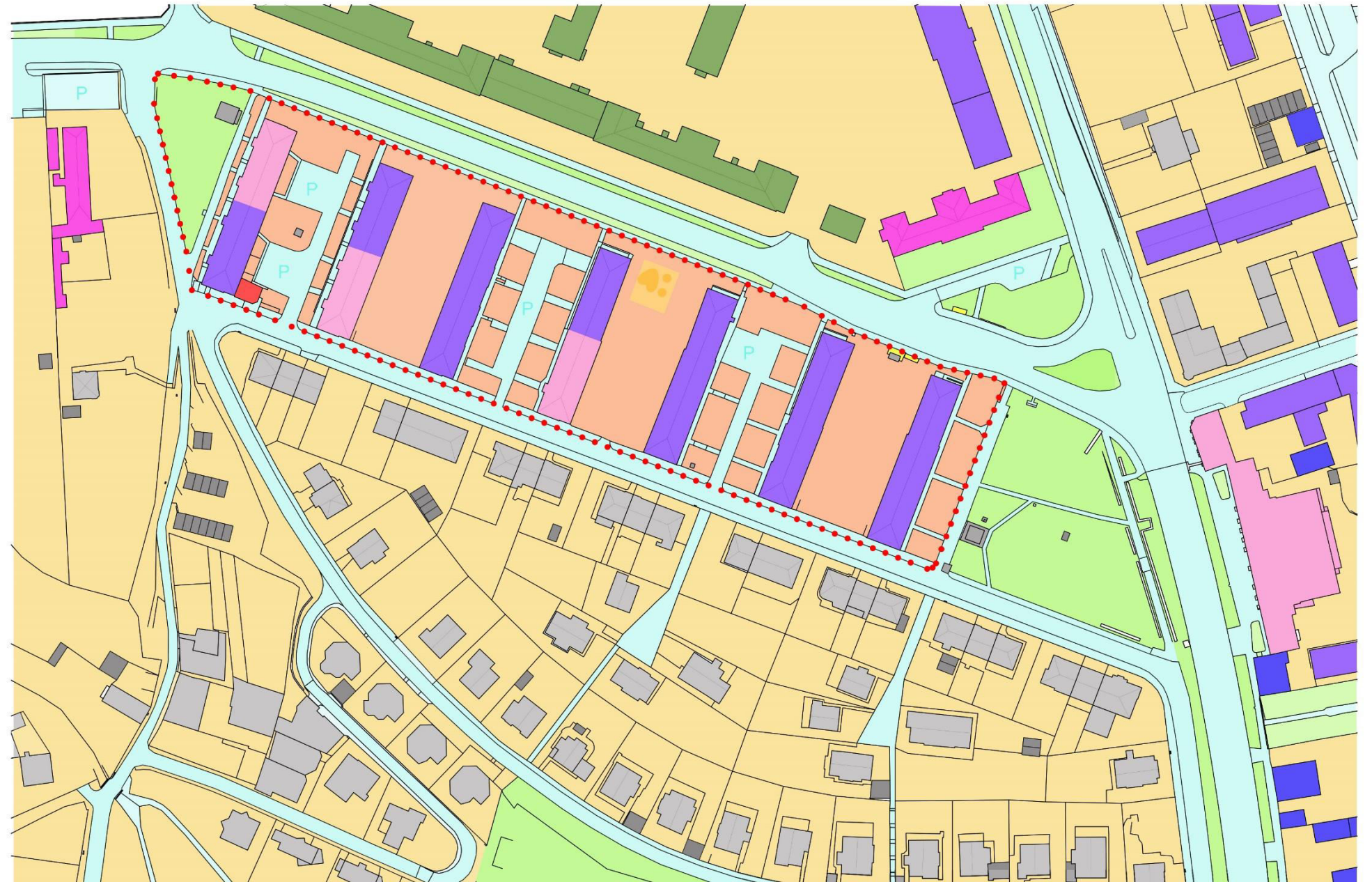
Druh VP	Číslo VP	Taxon	Ø výška VP	Ø šířka VP	Sadov. H.	% zastoup.	Pěstební tvar
		<i>Symphoricarpos albus</i>	1,6	1	2	10	t
		<i>Rosa canina</i>	1,6	1	2	5	t
		<i>Sambucus nigra</i>	1,6	1	2	5	t
sk	125	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,6	1	2	50	t
		<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	50	t
sk	126	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,6	1	2	50	t
		<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	50	t
sk	127	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	100	t
k	128	<i>Rosa canina</i>	2,5	2	2	100	v
sk	129	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1	0,5	2	50	t
		<i>Symphoricarpos albus</i>	1	0,5	2	50	t
k	130	<i>Symphoricarpos albus</i>	0,8	0,3	2	100	t
k	131	<i>Rosa canina</i>	1	0,4	2	100	t
k	132	<i>Philadelphus coronarius</i>	5	6	2	100	v
sk	133	<i>Symphoricarpos albus</i>	1	0,5	2	60	t
		<i>Spiraea wanhoutei</i>	1	0,5	2	40	t
sk	134	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1	0,5	2	100	t
k	135	<i>Syringa vulgaris</i>	4	7	2	100	v
sk	136	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	80	t
		<i>Syringa vulgaris</i>	1,6	1	2	10	t
		<i>Rosa canina</i>	1,6	1	2	10	t
sk	137	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,6	1	2	100	t
k	138	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,6	1	2	100	t
sk	139	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,6	1	2	20	t
		<i>Sambucus nigra</i>	1,6	1	2	70	t
sk	140	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	100	t
k	141	<i>Rosa canina</i>	2	2	2	100	t
k	142	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,3	1	3	100	t
k	143	<i>Cotoneaster divariatus</i>	1,6	1	2	100	t
sk	144	<i>Syringa vulgaris</i>	8	4	2	100	v
k	145	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	1	2	100	v
k	146	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,8	1,2	1	100	t
sk	147	<i>Syringa vulgaris</i>	8	4	2	100	v
sk	148	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	1	2	40	v
		<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,5	1	2	20	v
		<i>Syringa vulgaris</i>	1,5	1	2	40	v
sk	149	<i>Deutzia gracilis</i>	1,6	1	2	100	t
k	150	<i>Ligustrum vulgare</i>	1,6	1	2	100	t
k	151	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	1	2	100	t
k	152	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,6	1	2	100	t
k	153	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,5	1	2	100	t
sk	154	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,5	1	2	95	t
k	155	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,5	0,9	2	100	t
sk	156	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,8	1	2	100	t
k	157	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,3	0,8	2	100	t

Druh VP	Číslo VP	Taxon	Ø výška VP	Ø šířka VP	Sadov. H.	% zastoup.	Pěstební tvar
k	158	<i>Taxus baccata</i>	3,5	1,8	2	100	t
sk	159	<i>Deutzia gracilis</i>	1,8	1	2	100	t
sk	160	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,8	1	2	100	t
k	161	<i>Taxus baccata</i>	1,5	0,6	2	100	t
sk	162	<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,8	1	2	100	t
sk	163	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	1	2	100	t
sk	164	<i>Rosa canina</i>	1,4	1,2	2	100	t
k	165	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	1	2	95	t
		<i>Spiraea wanhoutei</i>	1,5	1	2	5	t
k	166	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,6	1	2	100	t
k	167	<i>Taxus baccata</i>	1,6	0,6	2	100	t
sk	168	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,8	1	2	100	t
sk	169	<i>Syringa vulgaris</i>	6	6	2	100	v
sk	170	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	0,6	2	100	t
k	171	<i>Taxus baccata</i>	1,5	0,6	2	100	t
k	172	<i>Symphoricarpos albus</i>	1,5	0,6	2	100	t
k	173	<i>Ilex</i>	3	2	2	100	t
sk	174	<i>Deutzia gracilis</i>	1,8	1	2	100	t
k	175	<i>Taxus baccata</i>	1,8	2	3	100	t
k	176	<i>Syringa vulgaris</i>	4	5	2	100	t

9.7 Funkční využití

Vybrané území je tvořeno především obytným komplexem budov s bytovými jednotkami a polosoukromými plochami pro pobyt obyvatel. Jedna plocha území se již řadí do kategorie veřejné plochy, přesto je stále součástí řešeného prostoru. Budovy jsou primárně určeny k funkci bydlení, ale nachází se v nich také funkce veřejného vybavení. Tyto části obyvatelům nabízejí restaurační zařízení, obchod s potravinami a elektronikou nebo salon krásy. Důležitou součástí funkčního využití prostoru je dětské hřiště určené výhradně pro děti předškolního věku.

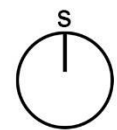
Východiskem návrhu na základě funkční analýzy je vytvoření příjemného venkovního posezení u restauračního zařízení, na místě nevyužité plochy dále je vhodné navrhnout hřiště nejen pro děti předškolního věku, ale vytvořit prostor pro volnočasovou činnost širší věkové škály místních obyvatel.

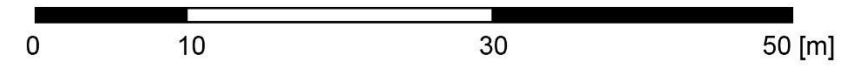
LEGENDA

 DOPRAVNÍ PLOCHA	 RODINNÉ DOMY	 HRANICE ÚZEMÍ
 VEŘEJNÁ ZELEŇ	 DROBNÉ STAVBY,GARÁŽE	 ČINŽOVNÍ DOMY
 POLOSOUKROMÁ PLOCHA	 OBYTNÉ DOMY SE SLUŽBAMI	 VÍCEPDLAŽNÍ OBYTNÉ BUDOVI
 SOUKROMÁ PLOCHA	 VEŘEJNÉ BUDOVI	 BUDOVI VOJENSKÉ SPRÁVY
 STANICE MHD	 RESTAURACE	 DĚTSKÉ HŘIŠTĚ

0 25 50 100 200 [m]

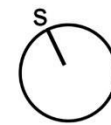

9.8 Současný stav část A

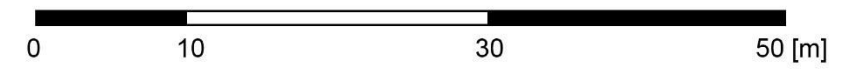

LEGENDA

ASFALTOVÝ POVRCH	STROM	VĚŠÁK NA PRÁDLO
BETONOVÝ POVRCH	KEŘ	OSVĚTLENÍ
BETONOVÁ DLAŽBA	ODPADKOVÝ KONTEJNER	DOPRAVNÍ ZNAČKA
ZÁMKOVÁ DLAŽBA	LAVICE	KANÁL
		HRANICE ÚZEMÍ

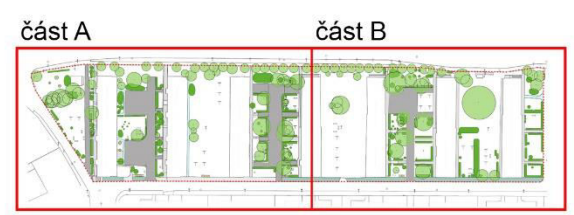

9.9 Současný stav část B

LEGENDA

● ASFALTOVÝ POVRCH	● STROM	⊥ VĚŠÁK NA PRÁDLO	⊙ S
● BETONOVÝ POVRCH	● KEŘ	⊙ OSVĚTLENÍ	● MLATOVÝ POVRCH
● BETONOVÁ DLAŽBA	▣ ODPADKOVÝ KONTEJNER	⤴ DOPRAVNÍ ZNAČKA	⋯ HRANICE ÚZEMÍ
● ZÁMKOVÁ DLAŽBA	⊞ LAVICE	○ KANÁL	

9.9.1 Obrazová dokumentace současného stavu

Obrázek č. 23 – Prostor u západní hranice řešeného území

Obrázek č. 25 – Volná travnatá plocha bez využití

Obrázek č. 27 – Prostor s dětským hřištěm

Obrázek č. 24 – Polosoukromí prostor s parkovištěm ve svahu

Obrázek č. 26 – Parkoviště ve střední části území

Obrázek č. 28 – Parkovací plocha v jižní části území

10. POPIS NÁVRHU

Koncept návrhu je založen na chápání vybraného území jako soustavy polosoukromých vnitrobloků obytného souboru, jejichž charakteristika je dána otevřením prostoru z jižní strany. Blokova zástavba budov doplněna liniovou vegetací území přirozeně vymezuje a činí z něj další obytný pokoj, do něhož se kolemjdoucí ostýchají vejít a narušit tak jeho intimní atmosféru.

Návrh prostoru se opírá o myšlenku představit možnosti řešení, která se v budoucnu mohou uplatnit v prostorách, jako jsou tato nebo jim podobných. Finanční zátěž, kterou návrh představuje je zřejmá, nicméně na ni nebyl při navrhování brán zřetel, a to z důvodu, že finanční hledisko nebylo pro účel práce limitujícím faktorem.

Obdélníkový charakter zástavby automaticky udává tvarosloví prostorům mezi nimi. Pro dokonalé vymezení je zde použita liniová vegetace, jež území uzavírá a plní také funkci odhlučňovací. Orientace budov a jejich výška nedává možnost řešit prostory jinak, než jako samostatné zahrady, v nichž jsou uplatněny spojovací prvky zahradně – architektonického umění. Propojujícím prvkem je například forma dopravních tras, které jsou zvoleny střídme, neutrální barvy a jednotného povrchu, což v určitém ohledu představuje uniformitu, která je ovšem v tomto případě žádoucí. Tímto způsobem je docíleno vizuální čistoty a jasného vedení jak pěší dopravy, tak dopravy automobilové. Za účelem zachování velkého množství parkovacích stání návrh podporuje jejich současné logické umístění, kdy různé způsoby zpracování představují referenční příklady pro možné budoucí řešení parkovacích ploch v obytných prostorách.

Prostor, který jako jediný nese charakter volně přístupné plochy pro veřejnost, se nachází na západní hranici řešeného

území. V současné době je tento prostor využíván pouze pro přesun pěší dopravy i přesto, že v sobě skrývá velký potenciál. Návrhové řešení pojednává tento prostor jako místo určené pro krátkodobou zastávku a umožňuje návštěvníkovy vychutnat si panoramatický pohled na historické centrum města Tábor, které se jakoby noří do tmavých korun okolních sadů. Jednoduchá travnatá plocha protnutá logicky vedenými pěšími tahy je doplněna jednořadou linkou stromů, kopírujících cestu. Razantní ukončení linie stromů vytváří průhled na již zmiňované panorama města, čímž se zároveň otevírá a pocitově zpřístupňuje. V horní části, kam se terén zvedá, je situována pergola, která je od rušné silnice oddělena vegetací a zároveň zakrývá nevzhlednou budovu trafostanice. Sedací schody pod pergolou upozorňují na doposud skrytou krásu za korunami stromů.

Návrh dalšího prostoru je pojat způsobem polosoukromé zahrady, kdy je nutné vyřešit pobytovou plochu spolu s plochou parkovací. Limitujícím prvkem je stoupající terén, překonávající šest metrů. Na základě tohoto prvku je navrženo řešení, kdy je terén překonán soustavou teras. Maximální sklon příjezdové rampy k první terase, kde jsou umístěna parkovací stání, udává požadovanou délku komunikace, spolu s výškou terasy. Tato výška odpovídá postavení původního terénu, díky čemu jsou zachovány vstupy do budov v nezměněné podobě. Tímto způsobem příjezdová rampa vyčleňuje prostor pro venkovní posezení u restaurace, kdy je zadní stěna určena pro popnutí rostlinami. Klidné užívání zahrádky zajišťuje výsadba stromů, jež zakrývá dopravu na rampě. První terasa, která je vyvýšena o 2 metry, je rozdělena na parkování otevřené a zastřešené. Otevřená parkovací stání jsou vizuálně zastíněna stromy, které jsou umístěné po jejich obvodu. Zastřešené parkování je určeno výhradně obyvatelům činžovních domů, proto jsou východy vedeny přímo do podzemních částí domů. Pro optické snížení konstrukce nesoucí střechu jsou zde navrženy popínavé rostliny.

Na střeše parkoviště, která převyšuje 3 metry, je umístěno kynologické hřiště s možností posezení. Poslední terasa je oddělena linií stříhané vegetace, tím je docíleno intimního prostoru pro odpočinek.

Další vnitroblok v zástavbě je navržen výhradně pro pobyt obyvatel různých věkových kategorií. Tento prostor se podobá prostoru předchozímu a to v terasách, jež překlenují výškové rozdíly. Tímto způsobem jsou řešeny všechny vnitrobloky, kde se potýkáme s převýšením. Vzhledem k náročnosti terénu jsou zde navrženy rampy pro bezbariérový přístup. Polosoukromý prostor je rozdělen na tři části. Spodní část ve formě travnaté plochy, která přechází v terasu s hustou vegetací, zajišťuje oddálení pobytového prostoru od komunikace. Střední část je od části spodní oddělena rastrem stromů se sedacími prvky. Tato část tvoří aktivní zónou pro děti a dospělé. Prostor pro děti nabízí houpačku, dřevěné prolézačky ve formě kostek a také lanovou prolézačku. Je zde umístěna pergola pro posezení ve stínu. Aktivní část pro dospělé je vymezena liniovou vegetací a jsou zde stoly s šachovnicovou deskou a petangové hřiště. Horní část funguje opět jako prostor pro oddálení silniční komunikace od hlavní pobytové plochy.

Další plocha, která má plnit funkci parkování, je zachována v navazujícím prostoru bytové zástavby. Samotná parkovací stání jsou zapuštěna mezi terasami, které je po obvodu lemují. Díky vyvýšeným terasám s výsadbou stromů, je parkoviště z velké části zakryto. Tato plocha sahá do poloviny vnitrobloku a je i v tomto případě zakončena pásem stříhaného plůtku. Na základě terénní modelace je horní terasa umístěna na severní straně prostoru a již zmíněný stříhaný plůtek vizuálně zakrývá zaparkované automobily a zajišťuje nerušený pohled na historické centrum.

Řešení následující plochy opět představuje prostor určený pro volnočasové aktivity dětí i dospělých. Jižní část vnitrobloku

má funkci veřejného náměstíčka, kde je umístěna mapa České a Slovenské republiky. V této mapě jsou vyznačena hlavní města krajů a také je zde zvýrazněn Dukelský průsmyk na slovensko-polských hranicích. Tento prvek seznamuje návštěvníky s událostmi spojenými s Dukelským průsmykem a vysvětluje tak původ názvu ulice, jež území ohraničuje. Střední část vnitrobloku nabízí dřevěnou terasu s posezením, dětské hřiště s klouzačkou, dřevěnou hrazdou s lanovou sítí a stolní tenis. Aktivní plocha je pro zajištění stínu doplněna rastrem stromů. Volná travnatá plocha v zadní části je velice vhodná pro konání kolektivních her.

Poslední prostor určený k parkování se nachází v dalším vnitrobloku. Řešení tohoto parkoviště je totožné s předchozím způsobem. V přední polovině plochy jsou zahloubená parkovací stání s terasami po obvodu a v zadní polovině plochy je travnatý prostor s hustou vegetací, která ji odděluje od silnice na severní straně.

Další vnitroblok s charakterem polosoukromé zahrady je určen především k pobytu. Opět je zde navržena část pro posezení a odpočinek pod pergolou, dětské hřiště s prolézačkami a travnatá

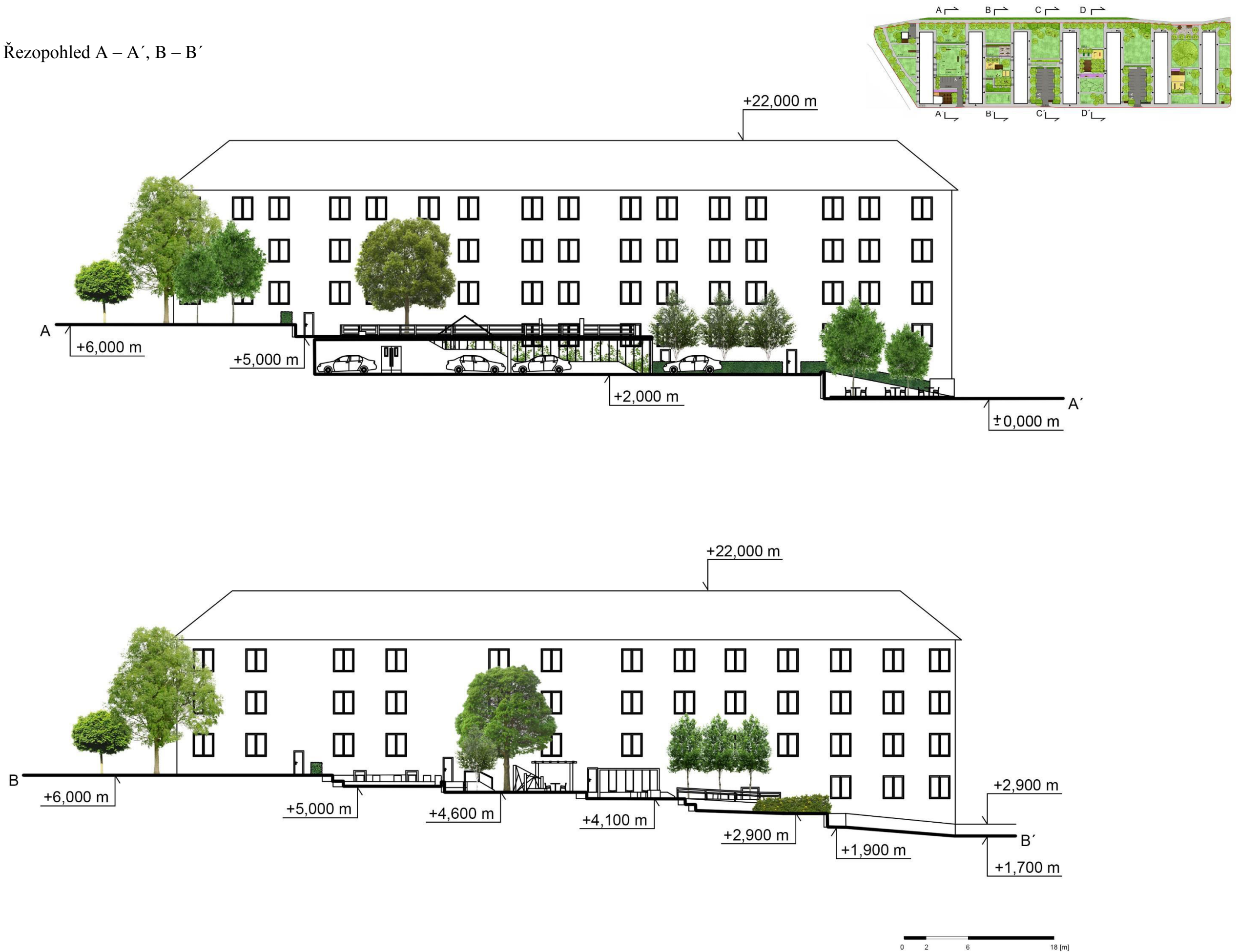
plocha s vhodným rozmístěním stromů pro slack linu. Tuto aktivní část střídá část klidová, jež tvoří trávník obklopující mohutný dub letní v jejím středu. Na severní straně je v prostoru vnitrobloku umístěna zastávka městské hromadné dopravy a prodejní stánek, tyto prvky je nutno zachovat, a proto je zde navržen dlážděný prostor ohraničený stromy pro jeho jasné vymezení.

Poslední část řešeného území je prostor na východní straně, kde jsou umístěny stromy tak, aby bylo docíleno plynulého přechodu do vegetace navazujícího parku.

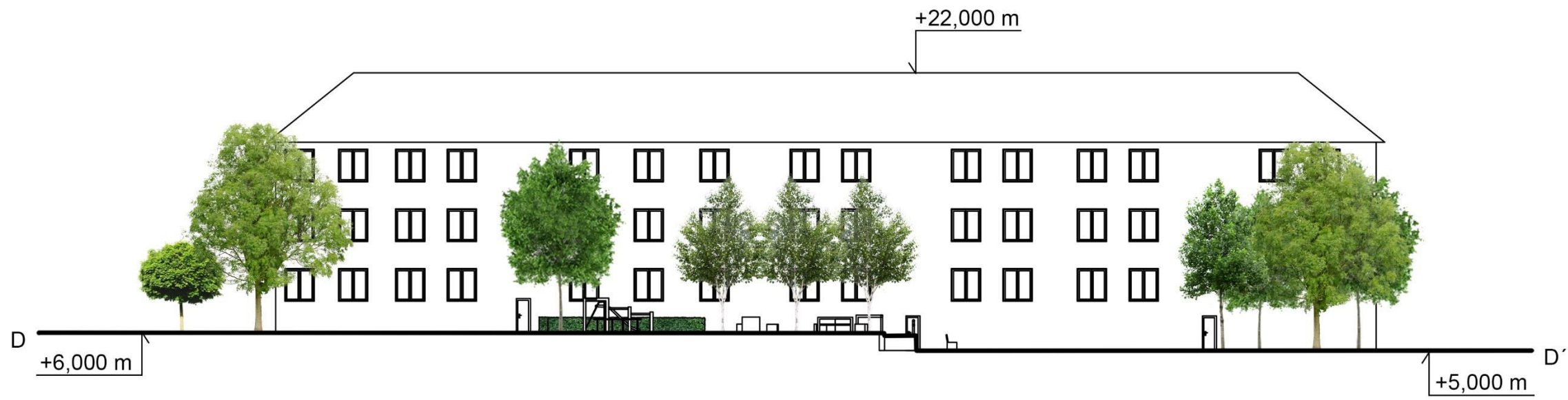
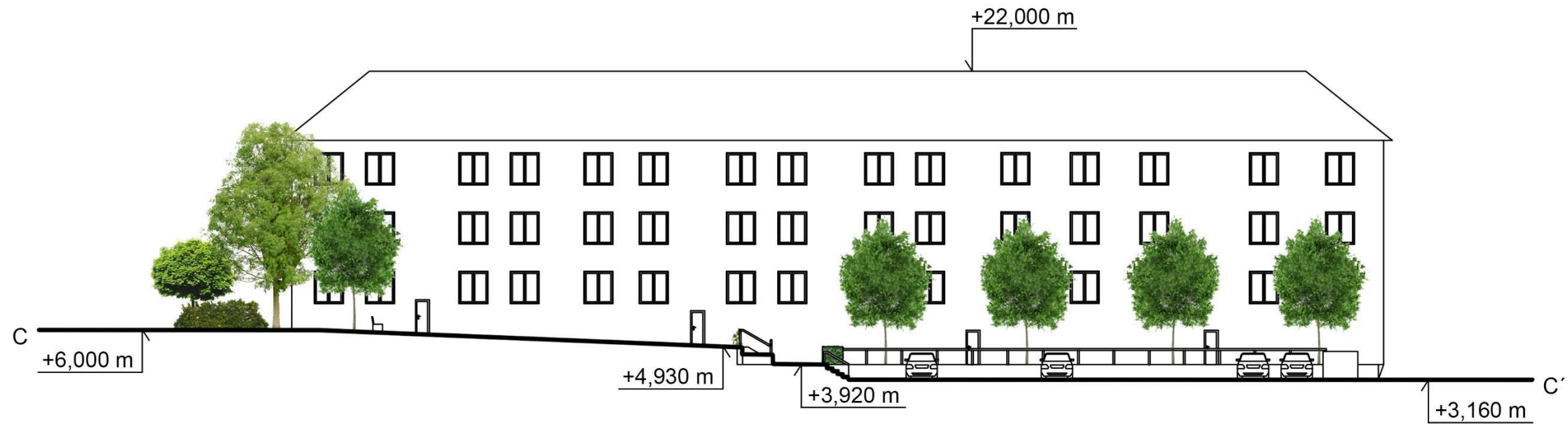
10.1 Pohled z ptáčích perspektivy

10.2 Řezopohled A – A', B – B'

10.3 Řezopohled C – C', D – D'

Pohled na dětské hřiště v první části určené pro pobyt

Pohled na aktivní zónu druhého vnitrobloku s pobytovou funkcí

Vizualizace přední části poslední polosoukromé zahrady v území

11. DISKUZE

Postupná přeměna obytných prostorů vzniklých ve 20. století je téma, o kterém se na evropském území již dlouho diskutuje, nicméně na území České republiky se teprve dostává do popředí. Rehabilitace bytových komplexů a městských prostorů by znamenala obrovskou finanční zátěž pro města, což je nejčastější faktor stojící za současným, mnohdy žalostným stavem těchto prostorů. Dalším ovlivňujícím faktorem je samotná neinformovanost obyvatel, která vede k nezájmu o zlepšení situace. Významnou inspirací pro nás můžou být zajímavé realizace ze zahraničí, které přináší inovativní způsoby a principy řešení.

Při navrhování prostoru obytného souboru bylo postupováno podle zásad navrhování městských prostorů, kdy jedním z možných postupů je zapojení veřejnosti do samotného procesu tvorby. V počáteční fázi navrhování bylo po neúspěšném pokusu o kolektivní tvorbu jasné, že v některých případech není tento postup možné zrealizovat. Je nutné si uvědomit, že lidé si ke svému okolí vytvářejí citové pouto, které je nepřekonatelnou bariérou při otvírání mysli novým možnostem. Jindy naprosto logické řešení věci se zdá nemyslitelným a naopak idealizované představy obyvatel se ani zdaleka nepřibližují skutečnému stavu území. Jediným kompromisem v tomto případě je umožnit veřejnosti částečné zapojení do projektu, nicméně je nutné stanovit, kdo má v kolektivu rozhodující slovo. Další důležitou zásadou navrhování polosoukromého prostoru vnitrobloku je zajistit atraktivitu a přístup pro širokou škálu návštěvníků. V návrhovém řešení jsou modelovými příklady tohoto přístupu vnitrobloky určené pro sportovní a relaxační aktivity. Příjemně se zde snoubí odpočinkové zóny se zónami aktivními, které mohou využívat děti i dospělí. V současné době pomalu ustává období dramatického nástupu dětských hřišť na klíč, která měla nahradit

stará nevyhovující hřiště z 50. let minulého století. Nicméně i ta trpěla zoufale malým výběrem inovativních příležitostí ke hře. Na zájmovém území se podařilo předejít klasické uniformitě takovýchto prostorů díky různorodému modelování terénu a zakomponováním žádoucích herních prvků současné doby. Důležitou součástí navrhování městských prostorů je spolupráce s odborníky z různých oblastí, jež doplňují kolektiv a přináší nový úhel pohledu. V zahradně architektonickém návrhu území je navrženo zastřešené parkoviště, jehož řešení je předmětem samostatného projektu, který je nutno vypracovat pod odborným dohledem.

Cílem řešení obytných komplexů a jejich okolních prostorů by měla být snaha o zapojení inovativních postupů do strategie navrhování, kdy jsou v ideálním případě ke spolupráci přizváni odborníci ze zahraničí za účelem vytržení zahradně architektonické kultury naší společnosti ze zajetých kolejí.

12. ZÁVĚR

Bytový komplex ve městě Tábor představuje typickou zástavbu činžovních domů vzniklých v 50. letech minulého století. Výjimečný charakter vnitřního řešení poskytuje obyvatelům cenný kousek polosoukromé zahrady ve veřejném prostoru. Díky svému umístění v rámci města tvoří plynulý přechod mezi zástavbou rodinných domů Pražského předměstí a sídlištní formou bydlení v severozápadní části města. Soubor sedmi činžovních domů leží na důležité dopravní spojnici s historickým centrem. Návrh vychází z důkladných analýz území, jehož hlavní myšlenkou bylo vytvořit prostor zachovávající si atmosféru polosoukromé zahrady s ukázkou různých způsobů řešení obytného prostoru. Návrh práce představuje ideové řešení, ve kterém nejsou blíže specifikovány náročné technické prvky. Je důležité zdůraznit, že realizovatelnost všech navržených prvků je ověřena podle dostupných podkladů.

Výsledkem návrhu je kompaktní celek, který svým obyvatelům nabízí nejrůznější formy aktivního i pasivního vyžití v prostorách s charakterem rodinné zahrady. Tyto aktivní části jsou střídány klidnými prostory travnatých ploch, doplněné parkováním ve dvou příkladech provedení.

13. ABSTRAKT, RESUMÉ, KLÍČOVÁ SLOVA

13.1 Abstrakt

Předmětem této bakalářské práce je vypracování zahradně – architektonické studie vybraného městského prostoru, konkrétně bytového komplexu ve městě Tábor. Práce je rozdělena na teoretickou a návrhovou část. V teoretické části je vyčleněna problematika tématu a shrnutí analýz, které byly na území provedeny. Analýzy popisují historický vývoj, také odrážejí současný stav území. Jedná se o analýzy širších vztahů, dopravy, technických sítí, systému zeleně, inventarizace zeleně, funkčního využití a současného stavu. K jednotlivým grafickým výstupům je připojen krátký text s východisky, které vyplývají ze závěrů analýz. Návrhová část bakalářské práce obsahuje situaci, pohled z ptačí perspektivy, řezy a vizualizace, které prokazují navrhované řešení.

13.2 Resumé

The subject of this bachelor thesis is to develop landscape and architectural study of a selected urban space, specifically housing complex in Tábor. The work is divided into theoretical and graphical part. The issue of topic is earmarked in the theoretical part. There is also summary of the analyzes that were conducted in the area. Analysis describes the historical development and reflect the current status of the area. In this part is an analysis of the wider relations, transport, technical networks, vegetation analysis, functional use and current status. The second, graphical part

contains description of project. Used forms are perspectives, ground plan and sections.

13.3 Klíčová slova

Zahradně architektonická studie, veřejný prostor, polosoukromý prostor, parkovací plochy, modelace terénu

13.4 Key words

Garden architectural study, public space, semi – privatespace, parking area, landscaping

14. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADAMÍK, Jiří. Revitalizace zeleně obytných souborů z druhé poloviny 20. století. 1. vyd.

Ambros, Zdeněk, Štykar, Jan. Geobiocenologie I. Geobiocenologická typologie krajiny České republiky. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2001, 64 s.

Architonic: The independent resource for architecture and design [online]. [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.architonic.com/aisht/charlotte-garden-sla/5100080>

Atlas podnebí ČR. Klasifikace podnebí podle Quitta. Praha: Český hydrometeorologický ústav, 2007, 200 s.

Buček, Antotín, Lacina, Jan. Geobiocenologie II. Geobiocenologická typologie krajiny České republiky. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2002, 239 s.

Culek, Martin. Biogeografické členění České republiky. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 1995, 100 s.

Česká geologická služba. Geologická mapa 1:50 000 [online]. [cit. 31. května 2012]. Dostupné na: http://www.geology.cz/app/ciselniky/lokalizace/show_map.php?mapa=g50&y=736000&x=1119500&r=2500&s=1&legselect=12.

GEHL, Jan. *Města pro lidi*. Brno: Partnerství, c2012, xi, 261 s. ISBN 978-80-260-2080-6.

GEHL, Jan. *Nové městské prostory*. 1. vyd. Šlapanice: ERA, 2002, 263 s. ISBN 80-865-1709-8.

GEHL, Jan. *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Vyd. 1. Brno: Nadace Partnerství, 2000, 202 s. ISBN 80-858-3479-0.

HUBIČKOVÁ, Eva a Zdeněk VYBÍRAL. *Tábor*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2013, 54 s., [88] s. obr. příl. Zmizelé Čechy. ISBN 9788074323034.

Kniha o městě Tábor. Vyd. 1. Editor Hana Klínková, Pavel Augusta. Praha: Milpo media, 2001, 167 s. ISBN 80-860-9818-4.

KREJČÍ, M., Studijní materiál předmětu Urbanismus 2015. Nepsáno

Městské prostory – cesta k městu uzpůsobenému pro život Strategie tvorby veřejných prostranství [http://www.novy-liskovec.cz/data/UrbSpace/Strategi]. [cit. 2015-04-17]. Dostupné z: http://www.novy-liskovec.cz/data/UrbSpace/Strategie_tvorby_UrbSpace.pdf

Tábor. Redaktor Zdeněk Vybíral. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1999, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky, sv. č. 7. ISBN 80-852-6895-7.

Učební materiál do předmětu Zahradně architektonická tvorba II Damec, Wilhelmová, 2014.

14.1 Obrazové přílohy:

Obrázek č. 1 – Pohled na novou výsadbu stromů – autorka

Obrázek č. 2 – Sedací lavice v travnaté ploše – autorka

Obrázek č.3 – Náměstí s ovocnými stromy – autorka

Obrázek č.4 – Terénní modelace – autorka

Obrázek č.5 – Hlavní pěší osa – autorka

Obrázek č.6 – Oddělení soukromých zahrad od veřejného prostoru – atorka

Obrázek č.7 – Vsakovací nádrž na dešťovou vodu – autorka

Obrázek č.8 – Herní prvky v prolukách soukromých zahrad – autorka

Obrázek č.9 – Charlotte Garden z ptačího pohledu: <http://www.architonic.com/aisht/charlotte-garden-sla/5100080>

Obrázek č.10 – Meandrovité vedení příčné cesty: <http://www.architonic.com/aisht/charlotte-garden-sla/5100080>

Obrázek č.11 – Pohled do vnitřního prostoru bloku:
<https://slutpris.se/objekt/1a-pa-orrfjardsgrand-4-553122/>

Obrázek č.12 – Obvodová komunikace oddělena stříhanými keři:
<http://bostad.erikolsson.se/Pages/ViewObjectImage.aspx?estate=36397&filetype=viewall>

Obrázek č. 13 – Historické opevnění a předměstí dnešního Křížíkova náměstí: HUBIČKOVÁ, Eva a Zdeněk VYBÍRAL. *Tábor*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2013, 54 s., [88] s. obr. příl. Zmizelé Čechy. ISBN 9788074323034.

Obrázek č. 14 – I. Vojenské mapování: *Tábor*. Redaktor Zdeněk Vybírál. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1999, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky, sv. č. 7. ISBN 80-852-6895-7.

Obrázek č. 15. – II. Vojenské mapování: *Tábor*. Redaktor Zdeněk Vybírál. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1999, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky, sv. č. 7. ISBN 80-852-6895-7.

Obrázek č. 16 – III. Vojenské mapování: *Tábor*. Redaktor Zdeněk Vybírál. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1999, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky, sv. č. 7. ISBN 80-852-6895-7.

Obrázek č. 17 – Vojenská kasárna 30. léta 20. století: HUBIČKOVÁ, Eva a Zdeněk VYBÍRAL. *Tábor*. Vyd. 1. Praha: Paseka, 2013, 54 s., [88] s. obr. příl. Zmizelé Čechy. ISBN 9788074323034.

Obrázek č. 18 – Mapa stabilního katastru 1830: *Tábor*. Redaktor Zdeněk Vybírál. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1999, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky, sv. č. 7. ISBN 80-852-6895-7.

Obrázek č.19 – Plán města 1935: *Tábor*. Redaktor Zdeněk Vybírál. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1999, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky, sv. č. 7. ISBN 80-852-6895-7.

Obrázek č. 20 – Plán města 1948: *Tábor*. Redaktor Zdeněk Vybírál. Praha: Historický ústav Akademie věd České republiky, 1999, 1 atlas (8 s., 24 mapových listů). Historický atlas měst České republiky, sv. č. 7. ISBN 80-852-6895-7.

Obrázek č. 21 – Letecký snímek území 2013:
<http://gis.mutabor.cz/ags/historie/>

Obrázek č. 22 – Prostor u západní hranice řešeného území - autorka

Obrázek č. 23 – Parkoviště ve střední části území - autorka

Obrázek č. 24 – Prostor s dětským hřištěm - autorka

Obrázek č. 25 – Parkovací plocha v jižní části území – autorka

15. PŘÍLOHY – seznam příloh

Příloha číslo 1 – Inventarizace zeleně

Příloha číslo 2 - Situace